

DACIA

Magazin

Nr. 2, februarie-martie 2003

Director Fondator: Dr. Napoleon Săvescu

Publicație lunară editată de DACIA REVIVAL INTERNATIONAL SOCIETY

Pentru lichidarea unui popor se începe prin a-i altera, a-i șterge memoria: îi distrugi cărțile, cultura, religia, istoria și apoi altcineva îi va scrie alte cărți, îi va da altă religie, altă cultură, îi va inventa o altă istorie (de origine latină ori slavică, după momentul politic). Între timp, poporul începe să uite ceea ce este sau ceea ce a fost, iar cei din jur vor uita și mai repede; limba nu va mai fi decât un simplu element de folclor care, mai devreme sau mai târziu, va muri de moarte naturală. Noile forme "istorice" vor aduce elemente și simboluri noi de adorație care le vor îndepărta pe cele vechi. Din vechiul start spiritual vor rămâne, undeva la un etaj inferior al cunoașterii, numai câteva cuvinte, expresii, tradiții, impresii, fragmente, nume de localități, munți și ape, fără un înțeles aparent.

Formele vechi care cândva, au ocupat valența transcendențialului vor fi deplasate de formele noi care vor dicta componența și funcțiile "noului popor", așa cum s-a întâmplat cu noi!

Dr. Napoleon Săvescu

Aurul dacilor între mit și realitate, între îmbogățire și blestem

Pag. 23

ADAMCLISI monumentul triumfal al regelui Burebista

Pag. 12-13

SUMAR

Exagerata colonizare
a Daciei
pag. 2

Cum a devenit
stindardul cu cap
de lup și trup
de șarpe
simbolul dacilor
pag. 6

Ei, Vlahii, au fost daci
și dacii suntem noi
pag. 9

Nu suntem o minoritate.
Suntem români și vrem
să rămânem români
pag. 20

Atlantii din Carpați
pag. 2

Dacii și televiziunea
pag. 15

**DACII DE PE ARCUL
LUI CONSTANTIN**

Pag. 17

NOI NU SUNTEM URMAȘII ROMEI

Pag. 3

Arc de cerc strălucitor în istoria timpului

Spiritualitatea neamului carpato-danubian, drept de mândrie al nostru, al viitoarelor generații

Dr. în Științe Economice **George Constantin PĂUNESCU**
Sponsor al congreselor internaționale de dacologie

Secole de-a rândul s-a încercat și s-a reușit să se acrediteze ideea că poporul nostru, locuitorii acestor meleaguri ar fi o povară a națiunilor vechi sau noi, prezente pe continentul european. Nu

cred că există un act mai nedrept decât acela de a denatura, pe toate căile, de a distruge, de a anula originile și eforturile de veacuri ale propășirii unui neam. Am viețuit, am luptat și ne-am păstrat integritatea și conștiința națională pe aceste meleaguri de zeci de mii de ani, și nu numai de două milenii, așa cum s-a încercat să se prezinte deformat istoria neamului, a acestor plaiuri de istorie și tradiție. Există descoperiri istorice și arheologice

care arată o realitate pe care noi o strigăm de mii de ani: pe teritoriul țării noastre s-a dezvoltat cea mai veche civilizație a bătrânului continent, iar neamul carpato-danubian este întâi stătătorul acestor meleaguri și întemeietor (în acele timpuri străvechi) al unei culturi, al unei spiritualități și al unei tehnologii impresionante.

Sunt convins că dumnea-voastră, toți cei care, din dorință, din pasiune și din conștiință, încercați cu atâta dăruire să restabiliți realitatea istorică a

acestor meleaguri, a locuitorilor acestora, veți reuși. Iar reușita aceasta va fi un semn luminos care va deveni, prin intermediul dumneavoastră, un arc de cerc strălucitor în istoria timpului; un excepțional mesaj trimis de la mândrii și nobilii noștri strămoși către generațiile noi de astăzi. Viitoarele generații vor afla că nu sunt urmașe ale unui neam oarecare și spiritualitatea nu poate fi oprită de nimeni, indiferent de sacrificiile pe care trebuie să le facem. Toți fiii acestei țări trebuie să fie conștienți și

mândri de faptul că civilizația și cultura timpurilor străvechi ale neamului carpato-danubian au contribuit din plin la dezvoltarea de noi culturi și civilizații în evoluția societății umane.

Copiii noștri și toți urmașii ființei noastre trebuie să poarte mai departe, în suflute, realitatea istorică a acestui trecut glorios. Avem dreptul al unui mândri că suntem descendenții locuitorilor acestor meleaguri de milenii. Să arătăm cine au fost predecesorii noștri și să fim demni că suntem urmașii lor!

EXAGERATA COLONIZARE A DACIEI

- O DENATURARE ISTORICĂ -

Toți istoricii, pentru susținerea formării poporului și limbii române, au pus accent deosebit pe coloniștii romani. Informatorii sunt Cassius Dio sprijinit de izvoare contemporane evenimentelor și Eutropius care afirmă, exagerând, că Traian, după cucerirea Daciei, a adus o mulțime de oameni din toată lumea romană (ex. toto orbe Romano).

Oricât de multă omenire ar fi adus, admindând exagerarea lui Eutropius, și așa, față de populația autohtonă, acești coloniști au construit o infimă minoritate. Dacă aceste grupuri de coloniști ar fi venit lent și încontinuu, alta, probabil, ar fi fost situația, dar colonizarea Daciei cu elemente din afară s-a făcut într-un timp scurt, oficial și organizat, a doua formă de colonizare a fost distribuția de pământ unor grupuri de cetățeni romani sau chiar grupuri de peregrini din diferite localități ale provinciei, fără întemeierea de colonii sau orașe noi ("Istoria României", vol. I, 1960 și D. Tudor, problema colonistului în Dacia romană, în „Studii și articole de istorie”, II, 1957). Întâlnim coloniști veniți din diferite provincii îndepărtate ale imperiului. Unii sunt din Asia Mică și anume Tavianii din orașul Tavia, provincia Galatia. Alții sunt din Bitinia, alții din Caria, alții din Paflagonia, unii tocmai din Coelisia, aducând cu dănașii și zeii respectivi. Au venit coloniști și din Siria și Africa, susține C.C. Giurescu în "Istoria Românilor", vol. I, 1942, p. 124. "Curații Romani!" ca să folosim expresia lui Caragiale. Și pe aceștia i-am luat drept „Strămoșii” noștri. Tristă și crudă ironie!

Oare aceste grupuri de „cetățeni” romani, care nu se știe

în ce măsură cunoșteau limba oficială romană, răzlețite pe întinsul Daciei, erau capabile să „romanizeze” un popor numeros și vigouros, cu o puternică cultură materială și spirituală, încât să-și piardă limba? E de la sine înțeles că aceste grupuri, de la început, au fost sortite unei grabnice asimilări în marea masă a Dacilor. S-a petrecut procesul de dacizare,

prof. Vasile Cărăbiș

putut înfăptui. Păstoritul în Carpați s-a păstrat de mii de ani, neîntrerupt până azi, unde nici Românii și nici alte neamuri n-au pătruns. Păstorii de pe culmile Carpaților nu aveau nici un contact cu orașul sau tabăra romană. Păstoritul din munți, deosebit de bine organizat, condus de „legea munților” care a generat un impresionant de bogat și variat folclor, în frunte cu geniala „Miorita”, numărul nedeilor și târgurilor păstorești cu obiceiurile lor ne dovedesc mulțimea locuitorilor, neîntreruptă la munte, în timpul Dacilor. Aceasta o recunoaște și istoricul roman Annaeus Florus, care afirmă că *Daci inhaerent montibus* adică: „Dacii se țin lipiți de munți.” Chemarea „băr oița” a păstorilor e milenară, cu „origini preistorice”, scrie Nicolae Iorga în "Istoria Românilor", 1938, vol. I, p. 34.

Al. Graur în articolul *Un organism viu*, publicat în „România literară” în martie 1975, scrie: „O limbă a murit atunci când, printr-un cataclism, dispar toți cei care vorbeau și, de asemenea, atunci când, printr-un motiv sau altul, este înlocuită cu una străină (oficială, dar nu cea particulară sau familială). La Daci n-a fost nici un fel de cataclism sau calamitate sau epidemie, sau altă catastrofă ieșită din comun, care să fi dus la dispariția lor. Iar pentru folosirea limbii oficiale latine nu erau forțați. O vorbeau funcționarii, armata - în ce măsură, nu se poate ști - și aceasta numai la orașe și în castele romane. Imensa majoritate a păturii rurale, departe de influența orașului, își vorbeau nestingherită limba autohtonă.

și nu de romanizare. Coloniștii romani, de origini diferite, pe alocuri, poate că au întemeiat orașe, au construit edificii publice, vile, au făcut lucrări edilitare, drumuri etc., dar toate acestea n-au contribuit cu nimic la înlocuirea sau transformarea limbii dace. S-a mers până acolo, încât coloniștii romani au înlocuit și cuvintele legate de păstorit, albinărit, viticultură, pomicultură etc. Dacă e vorba de coloniști agricoli, aceștia au fost coloniști acolo unde erau terenuri arabile, nu la munte. Așadar, schimbarea terminologiei pastorale geto-dace în terminologia romană nu s-a

POLEMICI

Să ne rupem de trecut

(opinia „științificilor” de la Facultatea de istorie București)

de prof. dr. AUGUSTIN DEAC

Mare valvă au provocat printre unele cadre didactice de la Facultatea de Istorie București comunicările susținute la congresele internaționale de dacologie ținute în capitala României.

Într-un interviu publicat în "Evenimentul Zilei", numărul 2787 din 2001, profesorul universitar Lucian Boia, consideră pe nedrept, ideile susținute la aceste congrese ca fiind „fantasmagorie, construcții fanteziste, interpretări forțate care nu se bazează pe nimic științific și că aceste idei servesc intereselor antioctidentale”. Ziaristul Ovidiu Nahoi, părtaș la discuție, incriminează pe românul Napoleon Săvescu ca fiind „autorul unei cărți în care susține că Dacia reprezintă prima și cea mai avansată civilizație europeană și chiar mondială, că prima scriere cu cinci mii de ani mai veche decât cea sumeriană vine tot din Dacia”. Și aceasta fără să aducă măcar o sursă documentară care ar contrazice afirmațiile doctorului în istorie Napoleon Săvescu. Nici subsemnatul profesor Augustin Deac nu scapă de observații critice fiind considerat „stălp al politizării istoriei în vremea regimului comunist” adaugă Lucian Boia pentru că „prin anii 70-80 a început să se ocupe nu de greve și ilegalități, ci de originile poporului român. Acest domn Deac a intrat în legătură cu Josif Constantin Drăgan care susținea teza conform căreia dacii reprezentau cea mai mare civilizație a antichității. De altfel, tot domnul Deac a avut atunci ideea schimbării numelui țării din România în Dacia”.

Da, este adevărat că politizăm istoria poporului român.

În sensul arătat mai sus, adică în cercetarea și cunoașterea trecutului nostru îndepărtat, multimilenar prin evidențierea istoriei viteazului și fabulosului popor al antichității, care a fost poporul geto-dac ai cărui descendenți și continuatori direcți suntem noi, românii în marele, întinsul spațiu carpato-dunăreano-panonobalcanic și pontic, înțelegându-se aici și întinsele teritorii de la Nordul Mării Negre. În acest sens, numai în revista "Magazin Istoric" am scris, sub numele directorului de atunci al Institutului, un serial cuprinzând peste 30 de studii, intitulat "Pe urmele strămoșilor”.

Recomandarea profesorului universitar Lucian Boia: "Să ne rupem de trecut și să ne canalizăm forțele spre modernizare" nu este singulară. Mai sunt și alți politicieni, adunați în așa zisele "grupuri elitiste", care în numele democrației, a libertății de exprimare, defăimează istoria noastră națională, considerând ca "falsuri", ori "mituri", momente importante din această istorie zbuciumată a poporului român. Sunt atinse blasfemitor realități de necontestat, precum autohtonitatea și vechimea poporului român în marele spațiu strămoșesc (începând cu Elveția, Austria, Panonia, Peninsula Balcanică, Marea Neagră și întinsele teritorii de la nordul Munților Carpați și la nordul Mării Negre, până dincolo de fluviul Nipru), înfăptuirea statului dac centralizat și independent sub regele Burebista și continuarea lui peste secole, afirmarea conștiinței naționale la daco-romani din cele mai vechi timpuri, capacitatea de a se împotrivi tendințelor crotopitoare ale marilor imperii și regate vecine, valențe democratice, progresiste, tolerante, manifestate plenar de a lungul multimilenareii noastre istorii.

(continuare în pag. 22)

Istoria neștiută a românilor

Noi nu suntem urmașii Romei

de dr. Napoleon Săvescu

Înainte de toate, vreau să fiu onest, declarându-vă că o cheazăte a tuturor ipotezelor pe care le voi desfășura în fața dumneavoastră... nu există. Oricând o nouă descoperire, o nouă interpretare poate infirma una sau alta dintre ele. Eu nu pot să afirm decât că în tot ceea ce urmează nu am introdus nici o ipoteză de care personal să nu fiu convins. Vă spun aceasta din convingerea că cititorul nu trebuie înșelat, nu trebuie lăsat să creadă că știu mai mult decât știu în realitate. Cititorul nespecialist are dreptul să cunoască limitele actuale, reale ale cunoștințelor noastre despre trecutul țării în care ne-am născut și căreia îi vom aparține întotdeauna, indiferent pe ce meleaguri ne-a călăuzit destinul. Astfel, puteți să vă simțiți invitați în a vă folosi de "prezumția de nevinovăție" referitor la acest articol conducând la o "estompare a necredinței" alături de părerea dumneavoastră personală.

Dați copiilor istorie adevărată

Cu ani de zile în urmă, pe vremea când eram elev în cursul elementar, în cartea noastră de Limbă Română ne era spus și de "puțina" influență latină în vocabularul român, alături de cea "copleșitoare" slavă. A fost poate pentru prima oară când am simțit că... nu eram de acord cu ceea ce era "scris în carte". Fusesem obligat, împreună cu toți ceilalți elevi, încă din clasa a patra elementară să "studiez" limba rusă, iar din clasa a cincea, limba franceză și astfel am descoperit multe cuvinte româno-franceze și nici unul româno-rus! Ghinionul "gânditorilor" de atunci era legat și de cântecele italiene care pătrundeau peste tot în România și ale căror cuvinte sunau atât de apropiat de ale noastre, încât teoria "slavonă" a originii noastre apărea ridicolă chiar și pentru un copil din cursul elementar.

Cu trecerea anilor, procesul de rusificare a românilor a mai scăzut în intensitate, iar eu ajunsesem în ultimii ani de liceu. De data aceasta, lucrurile se întorseseră cu 180 de grade și acum învățam despre ocuparea Daciei de către romani și cum ne trăgeam "noi" din "ei", ba dintr-unii, ba dintr-alții, ba chiar direct din cei "doi bărbăți": Decebal și așa-zisul nostru străbun Traian. Nu știu care este părerea Dvs., dar eu, personal, nu am încredere în acești "lingviști" și "istorici" gata să transforme istoria noastră în funcție de interesele lor personale ori scopurile politice urmărite de "stăpâni" lor. Astăzi, în Moldova de peste Prut, Bucovina și Ținutul Herței populațiile daco-române, încă majoritară (chiar și după deportările masive spre Siberia, făcute de ruși după cel de al doilea război mondial) i se spune, în permanență, că vorbește o limbă diferită, "moldovenescă", de origine slavă, teorie pe care mulți... o și cred.

Dar să nu-i uităm pe prietenii noștri greci, care le spun fraților noștri aromâni că ei de fapt sunt greci, că Macedonia a fost, este și va fi Grecia iar Alexandru Macedon a fost... un grec! Părerea lor nu este criticată, deschis, de nici un politician sau istoric român. Surpriza am avut-o în luna mai 2002, când am fost invitat la cel de al 37-lea Congres de studii medievale de la

Kalamazoo, Michigan, S.U.A., unde am prezentat "A new Approach to the Origin of the Romanian People"; am avut plăcerea să cunosc opinia prof. John V. Fine, Jr. asupra daciilor... "strămoșii rumânilor și vlahilor de azi".

În perioada în care am fost student la medicină, am fost invitat să mi petrec câteva săptămâni din vacanța de vară la Târgu-Mureș, la invitația unui coleg și prieten ungar, în casa căruia am găsit o carte scrisă în limba română, singura de altfel: *Dacia preistorică* a lui N. Densușianu, probabil cel mai documentat scriitor al istoriei daco-românilor, ocazie cu care mi-am schimbat cu 180 de grade noțiunile de "istorie a românilor" acumulate în școală.

Unde sunt cuvintele?

Revenind la istoria și limba română și la contradicțiile acestora cu logica... voi face uz de versurile unei poezii scrise de V. Băjenaru și care mi-a parvenit prin curtoazia unei persoane din New York:

"Ce limbă vorbeau dacii, azi nimenea nu știe!.../ Căci pe atunci săracii n-aveau creion, hârtie./ Iar vorbele nescrise, precum se știe... zboară./ Argumentând ne zise, cândva, o profesoară./ Lingviștii socotiră, mai cu luare aminte,/ Și în final găsiră vreo 7-8 cuvinte/ Ce par a face parte, chiar din limbajul trac!/ Dar, deși-i scris în carte, cu asta nu mă-mpac./ Păi stai și ia aminte, de cumva e posibil./ *Cu câteva cuvinte, să fii inteligibil!...*"

Întrebarea pe care ne-o punem astăzi este: ce limbă vorbeau getodacii (pelasgii = tracii)? Iar răspunsurile nu pot fi decât două, dintre care avem de ales unul: vorbeau o limbă diferită de ce a cuceritorilor și, în consecință, au fost nevoiți să-și însușească latina după ocuparea a 14% din teritoriul Daciei de către legiunile împăratului Traian în 106 A.D., ori limba populației autohtone a Daciei era asemănătoare cu latina, astfel încât nu a fost necesară învățarea altei limbi.

Revenind la poezia lui Băjenaru, oare să fie adevărat că tot ce ne-a rămas de la străbunicii noștri getodaci să fie numai 7-8 cuvinte?... Anii trec, lumea se schimbă, iar astăzi avem așa-zisa "Arheologie Ligvistică" și descoperim că lingvistica, istoria, nu au fost până acum nimic altceva decât defilee de

erori (vezi și Shakespeare cu a sa *Comedia Erorilor*). De 200 de ani, de când un oarecare W. Jones (1786) a intuit și afirmat proveniența sanscritei, elinei și latinei dintr-o "limbă mamă", numeroase minți "strălucite" au încercat să reconstruiască această limbă "matcă", generând două teorii care susțin două origini: limba indo-europeană, pe de o parte, și limba ariană, pe de altă parte, localizată undeva în Europa Preistorică.

Vatra lumii

Cercetătoarea americană Marija Gimbutas, profesoară la Universitatea din Los Angeles, California, spune: "România este vatra a ceea ce am numit "vechea Europă", o entitate culturală cuprinsă între 6500-3500 î.Hr., axată pe o societate matriarhală, teocratică, pașnică, iubitoare și creatoare de artă, care a precedat societățile Indo-Europenizate patriarhale, de luptători, din epocile Bronzului și Fierului. A devenit, de asemenea, evident că această străveche civilizație europeană precede cu câteva milenii pe cea Sumeriană, făcând imposibilă ipoteza conform căreia civilizația războinică și violentă a sumerienilor ar fi fost cea mai timpurie de pe glob."

Spațiul Carpato-Dunărean este una din puținele zone ale Europei care nu a fost afectată direct nici de calota glaciară, nici de cea alpină, rămânând, în cea mai mare parte, zona cu condiții de viață atît pentru om cît și pentru animalele și plantele ce-i asigurau traiul, deși pe înălțimi s-au format ghețari în câteva masive muntoase: Rodna, Călimani, Bucegi, Făgăraș, Cindrel, Parâng, Retezat. Astfel, cercetări fără reproș de la Universitatea din Cambridge au stabilit că singurul "spațiu" care corespunde condițiilor din vechea literatură Vedică este cel Carpatic și sub titulatura "Ancient Indian", plasează faza primară a culturii Vedice la noi. După învățații englezi (și nu români), cetatea Carpatică face parte din "habitatul primitiv al arienilor".

De la teoria dezvoltată de englezi, să ne întorcem la poezia lui V. Băjenaru: "Istorici de-asemeni la Roma au găsit/ Legenda acelor gemeni ce Roma a uimit:/ Pe Romulus și Remus lupoaica i-a crescut;/ Din ei, spune legenda, românii s-au născut!..."

Povestea idilică a celor doi gemeni găsiți pe apa Tibrului de o "lupoaică", sigur că ne-a impresionat, în special când ni se spune că și "noi" am fi un fel de urmași ai lor. Dar chiar să fim mândri de aceasta? Să încercăm să vedem această istorioară cu alți ochi: Rhea Silvia, fiica lui "Numitorul" Rege de Alba Longa și, totodată, o vestală virgină din templul lui Marte (Zeul Războiului) a rămas gravidă "din senin" cu zeul Marte și a născut

doi gemeni pe care unchiul ei Amulius (care pare a nu fi crezut niminea cu zeul) i-a renegat dând ordin servitorilor să-i arunce pe bastarzi în Tiber. Coșul cu copii este găsit de o lupoaică, termen folosit pe atunci pentru femeile de moravuri ușoare. Așa că apare mult mai plauzibil că o astfel de persoană i-a salvat pe gemeni, iar ciobanul Faustulus i-a crescut. Fanteziile cu Zeul Marte nu le-a crezut nici unchiul nefericitei, de ce ar trebui să le credem noi? Credeți că noi românii ar trebui să ne căutăm o astfel de... origine trivială?...

"Pe daci îi ocupară acei viteji romani/ Și i-a-nvățat latina în cam 100 ani!/ Că dacii învățară latina așa ușor./ Vezi, asta nu mă miră și zis-am: 'Bravo lor!'/ Dar că-și uitară limba, vocabular întreg/ Vezi domnule, eu asta nu pot s-o înțeleg!/ Că un popor își pierde treptat din obiceiuri./ Că își mai schimbă portul, ar fi niscai temeiuri.../ Dar că își uită limba, exemplul nu-i sub soare./ *Decât acele cazuri, când un popor... dispare!*"

Legiunile armate romane au ocupat numai 1/7 din teritoriul Daciei (14%) și pentru o perioadă istorică foarte scurtă, de exact 165 de ani (106 A.D. - 271 A.D.). La ei acasă, în Peninsula Italică avem și astăzi dialecte ca cel toscan, lombard, calabrian ori sardinian care-i fac și azi pe italieni să nu se înțeleagă între ei. Mai mult, sutele de alte dialecte din Italia (se estimează că ar exista circa 1500) dovedesc că Peninsula Italică nu a fost "romanizată" acasă la ea. Astfel, cum se explică "romanizarea" noastră de către cuceritori Daciei? Cum să ni-i închipuim pe țărani daci, locuind prin văi și munți, dealuri și păduri, repezindu-se să învețe latina?... Și nu numai ei, cei din teritoriul ocupat

TARABOSTES

de romani, dar și dacii liberi, din teritoriul de 86% al Daciei neocupată de romani. Cum vă închipuiți că țărani daci care nu aveau nici texte, dicționare, profesori, caiete sau creioane, au putut învăța atât de bine latinește încât au realizat cea mai unitară limbă latină cunoscută, pe care latinii înșiși nu au fost în stare s-o realizeze nici măcar la ei acasă, în Peninsula Italică (până azi, când au la dispoziție un regiment de cărți de gramatică și materiale audio-video)?

Istorie politizată

Nu am dreptate să mă revolt împotriva profesorilor care se mulțumesc să se rezume la ceea ce au învățat sau n-au învățat în tinerețe lor, împotriva celor care, din interese geo-politice, încearcă să bage în capul generațiilor acestui secol că avem o altă limbă și o altă origine decât cea evidentă și reală? De ce să acceptăm transmiterea neștiinței prin știință?

O situație similară cu cea din "Italia-Mamă", în privința numărului de dialecte populare, se întâlnește și în alte țări ale Europei: Franța, Spania, Marea Britanie și Germania, în care locuitorii comunică între ei prin intermediul limbii literare învățate în școală, cea vorbită acasă făcându-i de neînțeles pentru conaționalii lor situați în alte colțuri ale țării. Numai în România situația este fundamental diferită, toată populația țării este capabilă să comunice prin limba însușită de mic copil în familie. Totodată, limba deprinsă acasă nu este diferită de cea învățată la școală...

(continuare în pag. 11)

Stindardul dacic

Cum a devenit stindardul cu cap de lup și trup de șarpe simbolul dacilor

de Dan Olteanu

Drumul pe care-l parcurge un semn pentru a deveni simbol este foarte lung și sinuos. Pentru a înțelege uriașa distanță dintre unul și celălalt, este suficient să ne gândim că și dacii au avut sute sau chiar mii de semne și că doar câteva zeci au devenit simboluri.

Ne punem firesc întrebarea: ce i-a determinat pe daci ca, din mulțimea de reprezentări pe care le-au avut la un moment dat, să aleagă ca fiind cel mai reprezentativ stindardul cu cap de lup și trup de șarpe? Ce resorturi ascunse au stat la baza acestei identificări colective cu un semn care a devenit reprezentativ pentru toți?

Ca regulă generală, studiind procesele simbolice, putem spune că un simbol apare doar atunci când sunt create condițiile sociale, religioase, politice și militare pentru ca o mare mulțime de oameni să se identifice cu anumit semn. În acel moment semnul devine idee, adică simbol.

În cazul dacilor, pentru epoca în care aceștia trăiau la nivelul triburilor sau a uniunilor de triburi, nu avem date foarte solide pentru a explica procesul de cristalizare simbolică.

Prima mare mutație de ordin general în societatea dacică este legată de opera de unificare pe care au întreprins-o Burebista și Deceneus. Doar în acea epocă, sub o conducere unită, urmând aceleași scopuri, dacii s-au impus ca o mare putere în această zonă geografică. Așa cum știm, triburile unite ale dacilor și alte geților i-au spulberat pe celți și au cucerit cetățile grecești de pe partea vestică a Mării Negre. Dacii erau acum o serioasă amenințare militară pentru romani. Armata de circa 200 000 de oameni pe care dacii o puteau mobiliza a produs teamă și panică în rândul tuturor vecinilor. Poate, cu sprijinul acestora, Burebista va fi asasinat printr-un complot care de atunci va deveni un loc comun în procesul eliminării elitelor

autohtone de către străini.

În mod sigur, stindardul a apărut ca un simbol al tuturor dacilor în momentul în care puterea militară și politică a confederației era la apogeu. Armatele au avut nevoie de un simbol care să le reprezinte în lupta cu dușmanii.

În stindard sunt simbolizate etapele inițierilor militare și religioase

Orice stindard antic avea în același timp o dublă semnificație: una militară și o alta religioasă. Pentru a ilustra semnificația militară, avem la dispoziție o multitudine de episoade eroice

culese din mitologiile popoarelor antice care înfățișează lupta inițiată dintre un erou local și un monstru ofidian care încearcă să-l înghită. De cele mai multe ori, eroul este înghițit până la brâu. Cu excepția lui Gilgames, toți eroii din miturile popoarelor indo-europene, reușesc să învingă monstrul personificat sub forma unui titan și să devină nemuritori. Aceste episoade le găsim bine ilustrate în mitologia germanică, greacă și orfică pentru a aminti numai popoarele vecine dacilor.

Și strămoșii noștri au avut cu siguranță un asemenea mit. Urmele lui le găsim, de altfel, în *Balada Milea* și în *Balada Șarpelui*, când eroul Mistricean este înghițit de monstru până la brâu, iar apoi eroul reușește să-l răpună cu sabia. Despărțirea de șarpe, la nivelul destinului individual, este identică cu distanțarea de șarpele casei, cu care copilul are același destin. Intrarea în rândul lupilor însemna intrarea în faza

maturității războinice. Cel care se afla în slujba unui stindard cu cap de lup și trup de șarpe devenea un inițiat, un războinic nemuritor pentru că, în urma ritualurilor religioase și militare, reușea să-și învingă natura titanică muritoare (șarpele) și să devină nemuritor, intrând într-o nouă etapă a inițierilor.

Poziția în care era purtat stindardul în cadrul luptelor amintește de postura solului aruncat în sulite pentru a ajunge mesager la Zalmoxes. Din datele arheologice pe care le avem, știm cu certitudine că acest tip de ritual încetează în secolul 3 î.Ch. În locul acestor soli, o dată cu apariția corpului preotesc și a armatelor mari, cei care se vor duce cu "mesaje" la zei vor fi chiar preoții și războinicii. În secolele 2 î.Ch.-1 d.Ch. a muri în luptă răpus de sulitele dușmanului era un act echivalent cu cel din sec. 5 î.Ch., când aruncarea se efectua prin tragere la sorți. Datorită trecerii de la riturile de autosacrificiu individuale la cele colective, s-a ajuns ca pentru sec 2 î.Ch., o întreagă armată să poată renunța la viață și să moară în luptă pentru a dobândi adevărata nemurire.

Stindardul reunea simbolurile zeilor daci

Al doilea tip de conotații simbolice pe care îl prezintă stindardul dacic ține de natura animalelor reprezentate și este de factură religioasă. Capul stindardului este acela al unui lup, animal de la care dacii au preluat numele întregului lor neam (daos = lup).

Dacii se identificau nu numai prin nume cu lupul, dar și prin comportament, adoptând de la acesta ținuta agresivă, războinică. Lupul, ca simbol, nu este altul decât animalul preferat al zeului războiului Maris.

Pe de altă parte, din relatările scriitorilor din antichitate, mai știm că dacii se închinau întâi de toate lui Maris (Marte). Alți scriitori antici spun chiar mai mult, că Marte s-a născut în Dacia.

Cealaltă componentă a stindardului, șarpele, este în toate mitologiile indo-europene animalul care semnifică tărâmul subteran și este un simbol al zeului care stăpânește regiunile subpământului. El asigură buna funcționare a tuturor ciclurilor de creștere a vegetației, a ciclurilor de reînnoire a anotimpurilor, etc. Sintetizând cele spuse până acum, putem susține că în stindardul dacic sunt redată două zeități principale ale dacilor: zeul războiului (prin simbolul lupului) și zeul pământului (prin simbolul șarpelui). Al treilea zeu prezent în stindard, fără a fi

figurat, este zeul celest. Acesta se poate deduce din poziția stindardului în timpul luptelor. El era purtat deasupra capetelor soldaților. Impresia pe care o crea era aceea de zbor. Dacă zeul pământului și cel intermediar (între pământ și cer) pot fi figurați pentru că sunt uneori vizibili, zeul cerului este aproape întotdeauna invizibil. El se pierde în înălțimile cerului. În cele mai multe cazuri el este reprezentat sub forma unei păsări.

Acum, cele trei semnificații surprinse în simbol sunt mult mai în măsură să prezinte natura religioasă a acestui stindard. În lupte, căpeteniile dacice aduc alături de soldați și pe cei trei zei omnipotenți, reușiți, pentru a-i ajuta în biruință. Prin drapelele lor de luptă, asemănătoare sau nu cu cele dacice, armatele tuturor popoarelor din antichitate procedau într-un mod asemănător.

Numele stindardului era "Cel Mare"

Deși nu vom ști niciodată cu precizie care era numele dacic al stindardului, totuși, pe baza metodei etimologice, putem afla destul de multe date despre posibila sa titulatură.

Limba albaneză păstrează forma lingvistică de bolle, bullar, bolla, iar limba aromână posedă chiar forma balaur. Toate popoarele indo-europene au prefixul bal pentru a denumi starea de a fi puternic, mare, umflat. Din acest fond străvechi, comun albanezei și aromânei, lingviștii au stabilit că, la români, cuvântul balaur provine din moștenirea dacică. De aceea este foarte probabil ca și dacii să-și fi numit stindardul cu același cuvânt. Ținând cont de dimensiunile lui, de faptul că era purtat prin aer, că reunea cele trei simboluri divine și, în plus, că urla, șuera, cu adevărat dacii îl puteau numi "Cel Mare".

Pe Columnă și la Adamclisi stindardul "flutură" de aproape 2000 de ani

Cele două monumente care redau stindardul pentru perioada regatului dacic sunt Columna și Monumentul Triumfal de la Adamclisi. Pe acest monument stindardul nu mai este înfățișat în toila luptelor și nici deasupra armatei, ci este un simplu motiv decorativ așezat sub metopele pe care sunt sculptați prizonierii de origine dacică.

(101-102 d.Ch.). Lipsesc cu desăvârșire reprezentările balaurului pentru cel de-al doilea război (105-106 d.Ch.). Pe scenele din primul război balaurul apare de șaptesprezece ori. De nouă ori el este redat în timpul luptelor, iar în scena victoriei de la sfârșitul războiului, mai avem încă opt balauri, capturați de la armatele dacice.

Prin urmare, în cel de-al doilea război dacii nu mai aveau decât un singur stindard pe care sculptorii Columnei nu-l mai reprezintă. În aproape toate scenele balaurul apare purtat de nobilii daci care luptau în toate cazurile împotriva unor trupe de cavalerie. Mai întâi, avem scena 24 ce înfățișează bătălia de la Tapae, apoi balaurul flutură deasupra cetății de la Costești (scena 27). Mai apare în scena în care dacii atacă în sudul Dunării (scena 31), de asemenea, atunci când dacii luptă în munții din sudul Sarmizegetusei împotriva călăreților mauri (scena 64), mai mulți balauri sunt redați și în luptele din munți (scena 66) și în scena păcii de la sfârșitul primului război (scena 77).

Din cele înfățișate se poate de-

duce că stindardul era purtat numai de trupele de cavalerie, deși pe Columnă împotriva oricăror evidente, dacii nu sunt redați călare. A doua constatare este aceea că numai nobilii (tarabostes) puteau dota și întreține asemenea trupe de cavalerie. Aceste trupe reprezentau corpurile de elită ale armatei dacice și erau conduse de personaje cu rang foarte înalt la curtea regelui (poate generali).

Al doilea set de reprezentări ale balaurului dacic este conținut de Monumentul Triumfal de la Adamclisi. Pe acest monument stindardul nu mai este înfățișat în toila luptelor și nici deasupra armatei, ci este un simplu motiv decorativ așezat sub metopele pe care sunt sculptați prizonierii de origine dacică.

(continuare în pag. 7)

Istoria este călăuză vieții

de Gheorghe Iscru

Istoria înseamnă viață

Istoria este cartea fundamentală, cartea cărților, cartea sfântă a oricărei națiuni. De aici, răspunderea sau meritul, deopotrivă uriașe, ale celor chemați să scrie această carte. Și, tot de aici, datoria celor care, simțindu-se fii ai unei națiuni și ai unui pământ în care s-au plămădit, deopotrivă și ai lumii, sunt chemați a o citi și a o reciti, cu înțelegere, neapărat cu înțelegere, în vremuri de liniște și în vremuri de cumpănă, pentru a afla răspunsuri la întrebări chinuitoare, pentru a afla bunul cel bun în hățșul unui prezent derutant, pentru a zări firul de lumină spre un Orizont la care Soarele, parcă, întârzie să apară.

Istoria unei națiuni și istoria omenirii au însemnat și înseamnă însăși viața lor, în curgerea continuă către ceea ce s-ar putea numi, simplu, mai binele unei națiuni și mai binele națiunilor lumii. Iar istoria, ca știință, este chemată să deslușească și să călăuzească oamenii pe căile și spre telurile benefice ale acestei vieți, în toată complexitatea ei. Istoria, ca știință, este cea mai încărcată de răspunderi pentru cel care, descoperindu-și vocația, s-a angajat să o slujească, dar și cea mai pasionantă dintre științele tocmai pentru că istoria înseamnă VIAȚĂ, și nimic nu este mai complex și mai pasionant decât VIAȚA!

A nu-ți cunoaște istoria înseamnă, cum s-a spus, a nu-ți cunoaște părinții și strămoșii, ai tăi și ai neamului tău întreg, a nu beneficia sau a nu fi demn moral să o valorifici; înseamnă, pe un plan mai larg, a nu cunoaște bogăția experienței de viață a lumii, cu valorile și aspirațiile ei, a nu putea și a nu fi demn să le prețuiești și să le valorifici pentru neamul tău și pentru tine, ca și pentru apropierea firească dintre neamuri, pentru conlucrarea cu acestea spre binele comun.

Cel care știe și își înțelege istoria este mai bogat cu veacurile de experiență omenească, experiență care-l ajută să ajungă mai cu ușurință la țel, să valorifice izbănzii și să nu repete greșeli,

repetarea acestora putând duce la mari drame ale omului, ale unui neam întreg, ale umanității.

Istoria unei națiuni a fost și rămâne, înainte de toate, istoria luptei sale pentru existență, ca

“Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-însa își vede trecutul, prezentul și viitorul. O nație fără istorie, este un popor încă barbar, și vai de acel popor care și-a pierdut religia suvenirurilor”

Nicolae Bălcescu, la mijlocul secolului XIX.

entitate distinctă în rândul națiunilor lumii, cu care, de pe această poziție, cunoscută și recunoscută, să colaboreze în liniște și pace, loial și benefic, pentru cauza comună a binelui.

Istoria națiunilor lumii a fost și rămâne, înainte de toate, istoria solidarității lor autentice împotriva himerelor malefice ale forțelor răului. N-a fost și nici nu poate fi vorba despre un rău abstract, mitic, fantomatic, despre un „spirit al răului”, ci concret, de acele forțe care au hrănit continuu, pe treptele istoriei, himera dominației universale. Iar culmea nerușinării a fost și a rămas aceea că întodeuna aceste forțe malefice și-au drapat dorința și efortul de dominație planetară sub chemarea fariseică la pace mondială, spre fericirea generală...

Datele istoriei ne arată – în pofida unor aparențe și cu toate chinurile îndurate de națiunile lumii – că himera dominației mondiale a murit, de fiecare dată, pe anumite trepte ale istoriei. E drept, până a murit, a făcut mult rău popoarelor.

Datele istoriei ne oferă teme credinței că și ultima himeră a celei mai cuprinzătoare dominații planetare – hrănite de forțe oculte, cu perseverență diabolică, în ultimele două secole – va muri. Nu încapă îndoială! Dar până atunci, cum arată deja experiența ultimului secol, ea a târât lumea în adevărate cataclisme și o amenință cu un adevărat dezastru.

Împotriva lăcomiei puterilor

Este marea răspundere, este marea rațiune de a fi, azi, până nu va fi prea târziu, a celor chemați

să slujească știința istoric, să decodifice uneltirile forțelor oculte în fața națiunilor lumii, pentru a preveni acest dezastru care poate deveni realitate. Destul au tăcut istoricii sau au fost siliți să tacă

până acum. Tăcere lașă, tăcere vinovată, tăcere complice!

Și dacă această răspundere trebuie să și-o asume fiecare istoric în fața națiunii sale și în fața lumii deopotrivă, în chip special ea trebuie asumată în fața tineretului, pentru viitorul tineretului, acesta fiind viitorul lumii.

Iată de ce, azi și în perspectivă, mai mult ca oricând până acum, oamenii așteaptă să cunoască și trebuie să cunoască istoria cea adevărată. Cunoșcând-o astfel, fiecare în parte, trebuie apoi să-și asume întreaga răspundere în fața lui însuși, în fața națiunii sale și în fața lumii, căci și-o asumă în fața vieții și împotriva morții!

Istoria sacră a spațiului carpatic

Și pentru că istoria unei națiuni începe cu... începutul, iată de ce noi, românii, pornim “la drum” cu TRACO-GETO-DACII, Națiunea matcă din Spațiul Carpato-Danubiano-Balcanic. Înainte de aceasta însă, se cuvine a așeza un scurt capitol – care ar merita o dezvoltare specială – privitor la ceea ce am putea numi istoria mitologică sau istoria sacră a Spațiului carpatic, numită în izvoare și “epoca de aur”. Aceasta, nu numai din datoria pe care o avem de a cunoaște, ca și pentru a clarifica unele chestiuni științifice și metodologice, ci și, pur și simplu, pentru a pune problema “recuperării” unor mari valori și simboluri sacre “împrumutate” de alte spații național-culturale și rămase în acele spații, fără a se mai aminti, cel puțin, locul de geneză și pentru prima manifestare cu sensul lor adecvat și deplin.

Ne obligă la această ofensivă planetară a unor forțe malefice împotriva istoriilor naționale și a specificului național, ofensivă a cărei primă țintă este “tăierea rădăcinilor”, a începuturilor, iar prin aceasta, a dreptului istoric care dă, în principal, legitimitate moștenirii, transformarea spațiilor naționale într-un bun al tuturor și al nimănui, deschise lăcomiei bolnavilor de avere, de putere, de dominație, într-un câmp imens fără frontiere și fără vreo “culoare” națională pe care crainicii haosului

– ce se vor ai unei “Noi Ordini Mondiale” – să trâmbițeze “drepturile omului”, ale unui om abstract, anațional, apatrid, călăreț pe meridianele și paralelele planetei.

Ne ajută, în redescoperirea străvechimmii noastre, reeditarea unei opere unicate a istoriografiei românești – *Dacia preistorică* de Nico-lae Densușianu.

Trăim, cu întreaga umanitate, un moment de răscruce.

Istoria, noi și națiunile lumii, trebuie să ne-o regândim și să ne-o rescriem, de la început, și apoi, pas cu pas, până către zilele pe care le trăim. Prea mulți din afară dar și (din păcate!) înăuntru ne-au torsionat-o și ne-au falsificat-o, pentru a-și împlini anumite interese, în primul rând de exploatare și dominație. Sunt multe de spus și toate, la vremea lor, trebuie spuse deschis.

Despre strămoșii traco-getodaci, încă din antichitate s-au străduit unii să ne convingă că erau barbari, adică lipsiți de civilizație, civilizație având numai o autoproclamată “lume bună” a altor spații, la fel de barbară și de sălbatică precum au fost toți aceia care au venit peste ei spre a le pretinde, cum spune poetul, “pământ și apă”. Cât despre conducătorii strămoșilor noștri, au spus-o mai apoi alții, n-au putut fi altceva decât - acolo, și ei! - niște șefi de “triburi” sau de “uniuni tribale”. Aceasta, în pofida a ceea ce depun mărturie oamenii care i-au cunoscut, mai de aproape sau mai de departe, pe traco-geto-daci. Au mai trecut veacuri și au venit alții să ne convingă că acei strămoși ai noștri au dispărut din istorie nimiciți, întâi de așa-ziiși “indoeuropeni” (sau popoare “Kurgan”, cum li s-a mai spus), apoi de legiunile romane sau, ulterior, de valurile de seminții ale Asiei, în veacurile IV-XIII, rostogolite un mileniu peste cea mai bogată, mai fertilă, mai armonioasă, dar - nota bene! - și mai populată zonă, pe atunci, a bătrânului continent, erau “uiteate” aceste “amănunte”. Cu bucurie, teza a fost preluată și încă este preluată de către aceia care nu țin la demnitatea și moralitatea omului de știință, servite fiind, chiar ca “autoritate academică”, unor politicieni lipsiți de scrupule.

În ultimele patru decenii, prin publicarea izvoarelor scrise, prin studiul lor mai atent, dar mai ales, prin cercetările arheologice, situația s-a ameliorat substanțial. E drept, au fost și situații destule când unii reparau pe o parte iar

alții stricau pe alta sau pe altele. Au rămas însă izvoarele ca temelie a regândirii și a rescrierii istoriei.

Maculatură pentru distrugerea identității naționale

Cu “scenariștii”, și „regizorii” lui decembrie 1989, și peste fireasca speranță și datorită deschiderii spre libertate a forțelor naționale, s-au năpustit asupra istoriei noastre “caii troieni” și racolații forțelor oculte, malefice, pe toate canalele de mediatizare pe care și le-au pus, cu grăbire, sub control. Și au început să persifleze și să minimalizeze, să “demitizeze” momente și personalități cu adevărat reprezentative, să lovească puternic în altele, să marginalizeze pe cei care mai au curajul să spună lucrurilor pe nume.

“Reformând” instituții de profil ale Statului național, în anii care s-au scurs, au lipsit tineretului școlar de un bun manual de istorie și au mușamalizat scandalul manualelor alternative. Direct sau indirect, a micșorat, în preuniversitar, numărul orelor de predare pentru istorie, acordând, în schimb, la gimnaziu (!!!), ore pentru cursuri opționale de istorie, la inspirația profesorului, ca la Universitate, au redus personalități și evenimente, în pagina de manual, la câteva rânduri, “compensate” cu 1-2 și chiar mai multe imagini. Au menținut viziunea stalinistă asupra națiunii și asupra Statului național și au alimentat în continuare blasfemia de acuzare a naționalismului. Au încurajat și încurajează tipărirea maculaturii în care savanți precoce găsesec deosebiri fundamentale între Transilvania și “Țările Române”, doar, doar vor reuși să dea o mână de ajutor la dezintegrarea țării sau, cel puțin, la “cantionizarea” ei într-o etapă! Și-au înființat “institute”, “centre” și reviste, în care-și publică panseurile științifico-politice prin care vor să dea lecții tuturor.

La națiunea traco-getodacă noi vom pune în evidență înființarea, în Epocă, a Statelor Naționale, ca expresie a voinței supreme a națiunii, precum și efortul de desăvârșire a

Istoria se caută la adevăratele ei temelii

unității naționale, în jurul unuia sau altuia, care reușise să se constituie într-o zonă sau alta a Spațiului carpato-danubiano-balcanic.

Or, amintitele forțe oculte, în ultimele aproape șapte decenii, punându-și în funcțiune agenții direcți sau racolați - fie că s-au numit cândva comuniști, fie că i-au botezat apoi democrați -, au țintit tocmai la anihilarea până la desființare a Statului național, pentru a pregăti o așa-zisă "nouă ordine mondială", o "Republică universală", condusă de o "elită politică" autoproclamată și populată cu o armată de sclavi moderni pe o planetă fără frontiere.

Într-o asemenea situație, lansăm apelul nostru tuturor specialiștilor situați cu fermitate pe poziția adevărului științific și a slujirii cauzei naționale prin acest adevăr, a cauzei tuturor națiunilor lumii, să se considere angajați cu prioritate în acțiunea de regândire și rescriere a istoriei naționale, pornind de la ceea ce a fost bine realizat în deceniile anterioare și în cele dinaintea lor, iar nu pe cenușa lor, cu convingerea că se vor găsi și mijloacele materiale de publicare a lucrărilor. Prin adevăr științific să-și slujească națiunea și Statul ei național, care au, în acest spațiu, o vârstă multimilenară.

Prin urmare, lucrarea de față își propune să pună în evidență, la un nivel larg accesibil, una din marile națiuni ale antichității, TRACO-GETO-DACII, care au viețuit, ei înșiși sau prin înaintașii lor din așa-zisa "Eocă de aur", prin rezistență eroică, din timpuri imemorabile, în Spațiul carpato-danubiano-balcanic, având drept Centru politic și spiritual Spațiul Carpatic, constituind, în continuare, temelia națiunii române, formată în Spațiul Daciei Mari a lui Burebista.

Pentru traco-geto-daci rămân de lămurit câteva chestiuni majore, la care istoricii au dat răspunsuri neconvingătoare sau, pur și simplu, n-au dat, continuând să fie prizonierii unor teze mai vechi sau mai noi. Le vom semnală pe parcurs, iar opiniile mai noi le vom rezuma într-o postfață.

Șansa de a renaște

Citind și străduindu-se să-i înțelegem pe traco-geto-daci în toată simplitatea și adâncimea modului lor de viață, am fi dorit să ajungem, mai devreme decât a ajuns filosoful Anton Dimitriu (50/17-18), la concluzia că tot ce ni s-a întâmplat în viață sau ni se va întâmpla, a avut și va avea loc din cauză că aparținem acestui pământ și acestui neam cu o

origine adânc ancorată în Evul Timpuriu și o civilizație care își revendică întâietatea, bogăția, amploarea și profunzimea expresiei în Europa.

Că există pe lume șesuri, munți, fluvii, riuri și mări, dar "combinația, armonizarea munților, șesurilor și apelor în Spațiul nostru este o particularitate" care și-a pus "pecetea" pe personalitatea națională și individuală a acestor locuri și acestor oameni. "Acești factori psiho-fizici - gândea filosoful la vârsta înțelepciunii - au determinat elementele antropologice și psihice ale geto-dacilor, care au fost atât de puternice, încât ele sunt prezente și astăzi ca niște virfuri rămase la suprafață, fără ca noi să fim conștienți de adâncimea originii lor".

O îndelungată și adâncă reflecție l-a ajutat pe filosof să răspundă la o întrebare ce l-a urmărit întreaga viață: această țară este a lui sau e este al țării? Și la capătul unei vieți de reale bucurii dar și de chinuri reale, trecând totul prin filtrul rațiunii - căci nu întâmplător, poate "Gînditorul" este primul simbol al istoriei! - dar și stimulată de acele elemente psiho-fizice despre care vorbea, filosoful ajungea, în sfârșit, la cel mai corect și deplin răspuns:

"Nu țara era a mea, ci eu eram al țării. Eu aparțineam unui destin, unei istorii, care a determinat orbita pe care a evoluat întreaga mea viață.

În fond - continua gânditorul - ,destinul unui neam nu este decât istoria lui implicită și istoria nu este decât destinul implicit. Aparținem acestei istorii, fiindcă istoria acestui pământ și a acestui neam ne-a imprimat un destin, în care suntem, fiecare din noi, un ele-

ment, anonim sau nu. Istoria neamului românesc determină destinul oricărui român, destin care, ca și fluviul (anterior se referise la Dunăre, n.n.), îl poartă ca pe un val pe drumul prescrierii de geografie și de timp" (s.n.).

Așa a simțit și Eminescu atunci când a spus în versurile 8 din scrisoarea a IV-a: "Căci a voastre vieți cu toate sunt ca unde ce curg./ Vecinic este numai răul: răul este Demiurg."(50/17-19,s.n.)

Renașterea, în care azi sperăm, are nevoie absolută de o călăuză. Și ea nu poate fi un "model" sau altul de dezvoltare - așa cum indivizi propulsați pe scena Puterii, neștiutori, "sugestionati" sau la derută, au căutat și au lansat îndemnuri -, căci societățile umane nu practică mimetismul. Deschiși la receptarea valorilor altora, care ni se potrivesc, călăuză noastră trebuie să rămână Istoria națională, atât de bogată și plină de învățăminte.

Fără această călăuză, riscăm să ne dezintegrăm ca oamenii, ca națiune, ca vatră ancestrală de autohtonie și continuitate.

Suntem datori să rămânem încă într-o stare de veghe. Căci s-a declanșat și continuă ofensiva celor intereșți împotriva istoriei iar aceasta împotriva națiunii însăși. Exemplele au fost și sunt de domeniul evidenței, dar în economia acestei lucrări nu putem stăruii.

Cum a devenit stindardul cu cap de lup și trup de șarpe simbolul dacilor

(continuare din pag. 5)

Constatăm o puternică stilizare a simbolului, întrucât trupul de șarpe e redat sub forma unei tulpini de iederă sau de viță de vie. Capul lupului este însă prezentat în mod real, cu gura în poziție de atac. Simbolismul așezării stindardului sub șeele prizonierilor și poziția lui încolăcită este foarte clar. În optica arhitecților, înfrângerea dacilor este sinonimă cu distrugerea stindardului.

Stindardul dacic a supraviețuit în credințele țărănilor români

Din fericire dacii și stindardul lor nu au dispărut, chiar dacă elitele lor militare, politice și religioase au fost suprimate la sfârșitul și după cel de-al doilea război dacic. Din relatăriile scriitorilor antici,

îndeosebi cele ale lui **Arian**, știm că armatele recrutate din rândul dacilor și mutate în diferite părți ale Imperiului roman și-au păstrat stindardele cu cap de lup și trup de șarpe. După 170 d.Ch. balaurul dacic începe să fie reprezentat pe unele din monedele emise pe teritoriul Daciei, ceea ce înseamnă că și în cadrul provinciei romane, arma-tele dacice, împreună cu stindardul lor, au participat activ la luptele purtate împotriva semințiilor migratoare.

Cam în aceeași perioadă stindardul dacic mai apare și pe plăcuțele din plumb și de marmură ale Cavalierilor danubieni. Acest cult este o sinteză a religiei elaborate din perioada regatului dacic. De fapt, stindardul dacic nu a dispărut niciodată din credințele și practicile religioase ale poporului român. Îl

întâlnim chiar și astăzi în mileniul trei la mulți dintre țăranii din S-V Transilvaniei, îndeosebi în Țara Hațegului, care cred că balaurii controlați de solomonari pot aduce ploaia atunci când este secetă sau dimpotrivă, pot îndepărta furtunile provocate de balaurii atmosferici prin tragerea clopotelor de la biserică.

La un alt nivel, în procesul de creștinare, lupul dacic a fost separat de șarpe și ambii au fost valorizați potrivit viziunii despre lume a creștinismului.

Tot ceea ce creștinismul popular a putut prelua și așeza sub auspiciile sale a fost valorizat pozitiv. În acest fel, lupii au fost trecuți în custodia lui Sf. Petru care, în varianta românească a creștinismului, ajunge patron al lupilor. Lupii dacici nu numai că sunt în subordinea celui mai important sfânt creștin, dar ei domină și sărbătorile anului. Astfel lupii au sărbători la începutul anului (Boboteaza), când distrug dracii, la solstițiul de vară (când au loc cele mai puternice furtuni atmosferice) și la începutul sezonului rece (noiembrie). Pe de altă parte, lupii care nu au putut fi înglobați sub haina creștină au fost trecuți fără drept de apel în bestiarul românesc și transformați în animale malefice: vampiri, strigoi, pricolici, vârcolaci, etc.

Un fenomen similar s-a petrecut și în cazul șarpelui.

Dacă șarpele casei, cel lângă care crește copilul, rămâne în

continuare un animal benefic, norocos, toți ceilalți șerpi sunt condamnați și sunt puși în legătură cu șarpele biblic, ispititor.

La Orăștie un stindard dacic s-a ridicat din nou pe cer

Deși dacii au crescut și au luptat sub semnul stindardului cu cap de lup și trup de șarpe, iar românii l-au preluat ca pe un simbol protector vreme de atâtea secole, totuși, în afara celor două monumente arhitectonice, a monedelor și a tăblițelor aparținând cultului Cavalierilor danubieni, stindardul dacic nu s-a păstrat sub forma lui autentică, reală.

A fost cazul ca noi, generațiile de astăzi, să întrupăm din nou, în bronz, acest crez al străbunilor. Monumentul închinat stindardului dacic a fost amplasat în cel mai

apropiat oraș de Sarmizegetusa Regia: în Orăștie. Sculptura aparține unui artist al acestor locuri, e vorba de Nicolae Adam, care intenționează să amplifice complexul de artă ambientală și cu alte simboluri dacice.

Stindardul se ridică la înălțimea celor opt metri, dominând intersecția spre Costești-Sarmizegetusa Regia din Drumul European 68. Lungimea capului de lup este de 1,2 m, iar cea a trupului de șarpe de 5,5 m. Față de dimensiunile reale ale acestor animale, în structura monumentului totul este amplificat de patru ori.

Este cazul ca și noi cei, de astăzi, să acordăm acestui simbol, care i-a însuflețit pe strămoșii noștri vreme de peste 2000 de ani, o prețuire mare și adevărată.

Ei, VLAHII, au fost daci Și dacii suntem noi

de dr. Napoleon Săvescu

Dacia : ultima țară din Europa cucerită de romani și prima pe care au părăsit-o

Este dificil, azi, să facem ceea ce trebuia să fie făcut de istoricii noștri, respectiv să analizăm acest fenomen de supraviețuire a poporului nostru din afara granițelor arbitrar stabilite de politicieni.

Deci, să începem cu felul în care fost populat spațiul Carpato-Danubian-Pontic. Populația matcă a acestui spațiu, carpato-dunărenii, o dată cu sosirea triburilor helenice : aheii, dorienii, eoliienii și ionienii este numită de aceștia Pelasgi, oameni ai locului, băștinași. Triburile helenice sosesc în Europa între anii 1800-1400 î.Hr. Ele vor popula, la început, partea sudică a Peninsulei Balcanice, împingând spre nord pe băștinașii carpato-dunărenii-pontici. Treptat, aria de invazie a triburilor helenice se îndreaptă spre Asia Mică, reușind s-o cucerască de la noi (vezi războiul Trojan).

Insulele Mării Tracice vor fi și ele treptat invadate de eleni, astfel că în anul 500 î.Hr. Temistocle se mândrește că a reușit să cucerască și ultimul bastion insular al pelasgilor, Lemnos. De aici și până la schimbarea numelui Mării Tracice în Marea Egee nu a mai fost necesar nici un mare pas. S-a făcut și gata. Apariția perșilor în spațiul Carpato-Dunăren-Pontic, a unor armate uriașe, de 1.200.000-700.000 de ostași, care trec peste greci, dar sunt oprite, la nord de Dunăre, de ceea ce a mai rămas din marele imperiu Pelasg, de geto-daci, nu va schimba prea mult răspândirea populației locale.

În sfârșit, începe să se contureze apariția unei noi puteri în Europa preistorică, romanii. Aceștia se vor extinde treptat, reușind să cucerască mare parte din Europa și nu numai. Spațiul sud-european este dominat de popoare de limbă "latină" rezultate nu din romanizare, ci din originea lor comună pelasgă. Astfel, concluzia eminentului istoric Alexandru Badea ne vine în ajutor: "Între română și latină asemănarea este un fenomen de convergență și nu de filiație" (*Începuturi românești*, p.174, Ed. Enciclopedică, Buc., 2000).

Ultima țară în Europa cucerită de romani și prima pe care ei au fost forțați să o părăsească a fost Dacia; teritoriu cucerit de ei : 14% pentru o perioadă istorică

nesemnificativă, 165 de ani. Tot teritoriul Daciei, ocupat și neocupat de romani a învățat însă limba latină, uitând complet limba dacă! Cel puțin, așa ne învață onorabili noștri istorici.

Record mondial la învățarea latinei

Insula Malta a fost cucerită în totalitate, pentru 1.088 de ani (218 î.Hr.-870 î.Hr.), dar populația locală nu a fost "romanizată"!

Elada, Grecia, cucerită pentru o perioadă de 641 de ani (146 î.Hr.-395 î.Hr.) nu a fost romanizată nici ea! Să fie grecii mai grei de cap decât noi ?

Egiptul a fost sub romani 425 de ani (30 î.Hr.-395 d.Hr.), dar nu s-a remarcat printr-o abilitate deosebită în învățarea limbilor străine, așa cum am dovedit-o noi dacii.

Evreii, în cei 325 de ani (70 d.Hr.-395 d.Hr.) cât i-au avut "musafiri" pe romani, nu au reușit să le învețe nici măcar limba.

Britanicii, în mai mult de 400 de ani s-au dovedit la fel de incapabili în a învăța o limbă străină.

Trebuie să recunoaștem că, din punctul acesta de vedere, noi am fost cei mai inteligenți, cel puțin în antichitate ; în 165 de ani, fără ca romanii să ocupe 86% din teritoriul Daciei, toți dacii au învățat latina la perfecție, renunțând "cu demnitate" să-și mai folosească limba lor... barbară.

Așa am putut noi să devenim, demni urmași ai Romei. Acest "adevăr" îl învățăm în școli, licee, universități.

Unde sunt românii?

Culmea este că romanii, la ei acasă, în Peninsula Italică, nu au reușit performanțele noastre, ei nereușind să creeze o limbă unitară, acolo existând și azi peste 1.500 de dialecte.

Sosirea popoarelor slave, în secolul VI d.Hr., la sud de Dunăre, ne vor separa, dispersându-ne în marea lor masă. Ne vor numi Vlahi, Olahi etc. Românii, locuitori ai vechii provincii *Dacia romana*, care cuprindea Oltenia de azi și o parte a Transilvaniei, nu se deosebesc cu nimic de ceilalți din teritoriile române neocupate de romani.

Nu este nimic neobișnuit să vedem supraviețuind populații care-și păstrează caracterele imprimate de niște cuceritori , dar în cazul nostru, este "special" faptul că acestea s-au răspândit și în zonele necălcate de soldații

romani (mă refer la limbă).Dacă vom considera că limba vorbită de locuitorii provinciei Dacia nu este de proveniență romană, atunci face sens ca această limbă să fie aceeași în toată Dacia ocupată de romani (14 %) cât și neocupată (86%).

Pe de altă parte, aceeași limbă se vorbește și la sudul Dunării, cam în toată peninsula Balcanică, de către strămoșii noștri uitați și neglijați, abandonati și nedoriți de frații lor nord-dunăreni.

Noi știm că România de astăzi are granițele înconjurată de români, dar asta nu înseamnă nimic pentru cei ce ar trebui să se întrebe: ... de ce? În 1977, în plină epocă comunistă, recensământul arăta numărul de români trăind în România: 19.003.511, în Moldova așa zisă sovietică: 2.525.687 iar în Yugoslavia, Bulgaria și Ungaria : 1.200.000.

Frați ruși de patriă mamă

Astăzi, datorită manipulației continue a adevărului de către politicienii țărilor respective, numărul românilor scade fulgerător în țările sud-dunărene. Să fi dispărut ei peste noapte? Au migrat , așa cu toții, în... America? Și totuși, chiar dacă au dispărut din statisticile oficiale, limba lor continuă să se vorbească în sudul Dunării.

Întrebarea noastră este: cine sunt acești "noi" vorbitori, sud-dunăreni, de dialect rumân?

În Grecia, în special în Munții Pindului, în Tesalia și Epir, ei sunt frecvent numiți Macedo-Rumâni, dar care își spun Ar(u)mâni, Rumâni sau Rămân , iar Grecii îi numesc Kuțo-Vlahi, Vlahi șchiopi, sau simplu Vlahos/ Vloha; acest ultim nume fiind folosit ca un adjectiv disprețuitor, pentru o persoană de proastă calitate.Grecii nici nu vor să audă de existența lor ca minoritate. Școlile de predare în limba română au fost interzise, bisericile ortodoxe de limbă română desființate, vlahii sunt umiliți și învățați să le fie rușine de originea vlahă pe care o au. Grecii îi pun imediat în închisori pe cei care îndrăznesc să se considere altceva decât greci. Nici gând de dreptul minorităților din cadrul Uniunii Europene. Strasbourgul nu are nici un cuvânt de spus.

Totul merge pe același șablon: " noi vrem egalitate, dar nu pentru căteți". Albanezii ne numesc Remer sau Ciobani. În Bulgaria suntem cunoscuți sub numele de Beli-Vlachs, Vlahi Albi. Sărbii ne

știu sub numele de Vlahi, pe cei ce trăim de-alungul râului Timoc, sau drept Cinci, râzând de dificultatea noastră de a pronunța "ci".

Dintre grupurile menționate până acum, se pare că doar Arumânii au și o limbă scrisă, dacă nu luăm în considerație inelul cu inscripții găsit în anul 1912 la Ezerova-Bulgaria de azi-vechi de 2.500-3.000 de ani sau tăblițele cu inscripții de la: Strachina Gradenița - Bulgaria și de la Kosovska Nitrovița - Iugoslavia, vechi de peste 5.000 de ani.

Un alt grup, pe cale de dispariție, de Vlaho-Rumâni, din peninsula Balcanică, este cel Megleno-Rumanian. Acest nume derivă de la Moglena, regiune a Macedoniei, unde acest grup de vlahi trăiesc pe brațul drept al râului Vardar. Ei se prezintă drept Vlahi. Nu știm exact numărul lor, deoarece statisticile nici nu-i menționează. O parte dintre ei au trecut la religia musulmană și după primul război mondial mulți au trebuit să "se mute" în Asia Mică, politica spunându-și din nou cuvântul.

Un alt grup de Vlaho-Rumâni sunt și Istro-rumânii. Ei trăiesc în peninsula Istria din Croația de azi. Statisticile din 1846 estimau numărul lor la circa 6.000 de locuitori. În 1971 sunt înregistrați doar 1.200. Ei se numesc Vlaş. Înainte se numeau Rumeri sau Rumări.

La nord de Zejania ei poartă numele de "Cici" iar croații și italienii îi numesc pe Istro-rumâni: "Ciribiriri". Azi aproape toți vorbesc limba croată, propria lor limbă neavând legalitate nici măcar în zona pe care o locuiesc.

Politic, "asimilația" lor este aproape completă. Au mai existat un grup vlah pe coasta Dalmației, Dalmato-rumânii, dar ei au dispărut în masa populației slave cuceritoare. În anul 1066 Vlahii din Tesalia-Grecia de azi se răscoală, căutându-și independența națională, avându-l în frunte pe Nicușă, centrul mișcării fiind localitatea Larissa. În timpul celui de al II-lea război mondial, Hitler dorind să-i cucerască pe greci, își aduce aminte de Arumâni și le promite independența națională dacă-l ajută în luptă. Când ești disperat, când nimeni nu te aude, te

agăți de orice.

Problema Rumânilor-Vlahi poate fi asemuită cu aceea a Româno-Moldovenilor. Este un paralelism care ar trebui să ne facă să simțim ce simt acești frați ruși de patriă mamă. Nu am să înțeleg niciodată de ce romanii nu au avut curajul să schimbe numele sfânt al Daciei dar au făcut-o alții! În mentalitățile vechi, staliniste, s-a căutat să se arate clar deosebiri dintre noi, românii "adevărați" și ceilalți, ajungându-se până acolo încât să se menționeze chiar deosebiri de limbă între moldovenii și români...

Pe când, domnilor, vom avea și un dicționar româno-moldovean?

Un popor care nu există, face istorie

Unii oameni, în necunoștință de cauză, dar și mulți în cunoștință de cauză, consideră că vlahii sunt orice, numai români nu. Ei uită că a existat o țară a Vlahilor care se numea Vlahia. Locuitorii acesteia, în anul 1330, 10-13 noiembrie, avându-l domnitor pe Basarab cel Mare, fiul lui Tugomir (banul Severinului) îi învingea, rău de tot, pe ungurii care îl aveau în fruntea lor pe Carol Robert DeAnjou.

(Continuare în pag. 10)

Timp de patru zile, de sâmbătă și până marți, au căzut "bravii" cotoptorii unguri; cădea fără alegele, tineri și bătrâni, prinși și înalți demnitari ai statului ungar, sub brațele înarmate ale luptătorilor Vlahi.

A căzut episcopul Andrei, prepozitul episcopiei de Alba, vicecancelarul regelui, prepozitul episcopiei din Poșoga, Mihai, cât și prepozitul episcopiei din Alba Iulia, Nicolae. Li s-au bătut cuie de lemn în cap, de către vlahii învingători, lui Andrei, preotului catholic din Saroș, cât și lui Petru, călugăr din ordinul predicatorilor, ca să le intre bine în cap că pe teritoriul valah catolicismul nu era bine venit. Regele Carol Robert abia a putut scăpa cu viață, pierzându-și și sigiliul.

Cum am fi putut să-i batem pe unguri așa de rău dacă, după unii istorici, nu existam ca popor!

Istoria vlahilor - o istorie cu sânge

Ca lucrurile să se înurce și mai mult, câțiva ani mai târziu, în 1369 Vlad I Basarab îl va învinge chiar și mai rău pe Ludovic al Ungariei, fiul lui Carol Robert, venit și el cu dorințe de expansiune și războare. Același domn Valah a mai purtat războaie fericite contra turcilor și bulgarilor; în 1368, el a înaintat victorios până la Târnova, iar în anul 1369 cucerește Vidinul, alungând garnizoana ungurească de acolo (vezi Documente Hurmuzaki, p. 154). În acele timpuri, teritoriul administrativ al cetății Vidinului cuprindea aproape jumătate din Bulgaria (Dobrogea nefăcând, atunci, parte din Bulgaria). Fratele lui Vlad, Radu, era guvernatorul Severinului.

Dorința lui Ludovic de Anjou de a extinde catolicismul de la Marea Sardiniei până la Marea Neagră și să domnească peste Italia, Ungaria, Polonia, Litvania, Moldova, Țara Vlahilor și întreaga Peninsulă Balcanică nu s-a împlinit. El a primit ajutor de la Papa Clement VI-lea. Dar "războiul cel sfânt" asupra schismaticilor, necatolicilor, pregătit 13 ani de Ludovic, pentru care făcuse și jurământ la mormântul regelui Ladislav cel sfânt, îl va pierde în fața vlahilor.

Dionisie Fotino, fost secretar la Vodă Caragea, a scris despre

această victorie în *Istoria Daciei*, publicată în anii 1818-1819.

Cu numai 7 ani înainte, în 1362, sultanul Aumrad I cucerește partea cea mai mare din provincia "Romania" (din sudul Bulgariei), de la Helespont și până în Balcani, și mută reședința imperiului Otoman la Adrianopol. Degeaba i-au adus regii unguri, Andrei al II-lea în 1211 pe Cavalerii Teutoni în Țara Bârsei; degeaba Bela al IV-lea i-a adus pe Cavalerii Ioaniți în 1247 în Banat. Nimic și nimeni nu a putut și nu va putea să ne alunge din țara noastră.

Lui Vlad Basarab îi urmează la tronul Valahiei Dan al II-lea, de care se plângea Sigismund rege al Ungariei. Din puținele cuvinte ale regelui, cuprinse în această diplomă ("A Szorenyi Bansag", vol. III, p. 10, anul 1390), și anume că "armata lui Dan a fost puternică", aflăm că domnitorul Dan al II-lea, a pătruns cu armata în Banat, a bătut trupele ungurești de aici și și-a reluat stăpânirea nu numai asupra Severinului, dar și a districtului Mihadiei. Anii trec, dar... lumea nu se schimbă. La numai câțiva ani, la conducerea țării Vlahilor sosește Ion Mircea cel Mare (numit de unii cel Bătrân). Acesta, în 1392, îl învinge, la Pazata, pe regele Ungariei, Sigismund iar, 6 ani mai târziu, în 1398 pe sultanul Baiazet, Fulgerul, la Rovine.

Nu am să înțeleg niciodată de ce istoricilor noștri le este parcă rușine să folosească numele de Valahia, Țara Vlahilor, domnitorul Vlahilor, folosind însă incorect termenul de Țara Românească. Aceasta nu a existat atunci și nu poate fi găsită, menționată astfel, în nici un document al vremurilor respective. De ce să ne înșelăm pe noi, de ce să-i înșelăm pe alții? Pe atunci a existat o Românie, la sudul Bulgariei, așa cum am menționat mai sus și atât.

Dar să ne întoarcem la anul 1392, anul când regele Ungariei, Sigismund, își propune să realizeze planurile fantastice ale lui Carol Robert și Ludovic cel Mare, anume să cucerească Țara Vlahilor. După ce a strâns o armată puternică, atât din Ungaria cât și din Germania, Sigismund pătrunde în Țara Vlahilor. Dar aceștia, folosind aceleași tactici de luptă învățate de la geto-daci, îi lasă să pătrundă pe teritoriul Valahiei, să cuture și să

devasteze în lung și în lat tot ce doresc, în timp ce ei se retrag în munți. Sigismund, ajungând la fortăreața de la Turnu (numită de ei Nicopolul cel Mic), o cucerește. Întorcându-se acasă, ferițiți că au reușit astfel de victorii, trecând prin munții, numiți de popor Pazata, drumul le-a fost închis de o mulțime de arbori tăiați și au fost atacați de vlahi, care îl aveau în fruntea lor pe Ion Mircea cel Mare. Soarta lor nu s-a deosebit cu nimic de a armatei lui Carol Robert de Anjou. Acestea sunt cele trei mari expediții ale regatului Ungariei îndreptate împotriva Țării Vlahilor. Rezultatul acestora: un mare dezastru... pentru unguri.

Spre aducere aminte

Dar să nu-l uităm pe sultanul Baiazet, supranumit și Fulgerul. Acesta, după ce cucerește Bulgaria, Macedonia, România și Tesalia (1391-1393), după ce îl silise pe împăratul Constantinopolului să-i plătească tribut, pleacă în 1398 spre țara codrilor, Țara Vlahilor, în fruntea unei armate formidabile, ca să ne supună. El, nu cred că a studiat cu atenție istoria acestui popor Carpatodunărean-Pontic.

Și, ca să vă aduc dumnea-voastră aminte de aceasta, vă voi spune în câteva cuvinte aceste pagini de istorie glorioasă a strămoșilor noștri. Pe vremea când Roma era o mică adunătură de câteva satelețe, strămoșii noștri, geto-dacii se luptau cu marile imperii ale lumii și... le învingeau.

Iordanes ne vorbește de sosirea pe teritoriul nostru (în anul 529 î.d.Hr.) lui Cyrus cel Mare, rege persan, stăpân al unui vast imperiu, întins de la Marea Mediterana și până la Indus. Forța lui militară, adevărată mașină de război, concepută pentru a zdrobi orice încercare de rezistență, cedează în fața vechiului popor carpatodunărean-pontic, iar Cyrus cel Mare moare într-o luptă cu messageții. Cincisprezece ani mai târziu, în 514 î.d.Hr., vrând să spele rușinea suferită de înaintașul său, în fruntea a 700.000 de soldați, construind un pod de vase din Calcedon și până în Bizanț, sosește regele persan Darius, fiul lui Histaspes. El dorea să-i vadă, mai de aproape, pe acei geți "care se credeau nemuritori" și... a avut ocazia. La început, Darius a cerut în căsătorie pe fiica lui Antirus,

regele geților. Disprețuind înrudirea, geții l-au refuzat. Înfruiat, Darius construiește un alt pod, de astă dată peste Dunăre, pătrunzând pe teritoriul nostru, dar... norocul nu-i surâde. A fost învins la Tapae și fuge, în grabă mare, fără să se mai oprească în Moesia. Visul lui cel mare i-a fost spulberat de Regele get Antirus (vezi *Iordanes*, pag. 24, Fundația *Gândirea*, București, 2001). După moartea lui, fiul său, Xerxes, voină să războare insula tatălui său (ne spune același Iordanes, vezi pag. 25), pornește împotriva noastră cu o armată de 1.000.000: 700.000 ostași, 300.000 auxiliari, precum și cu 1.200 de corăbii rostrate și 3.000 de vase de transport.

Ce spuneți domnilor cititori?... Asemenea forță armată ridicată împotriva unui popor neînsemnat, care a trebuit să-i aștepte încă 650 de ani pe romani, ca aceștia să devină și ei un imperiu, să ne cucerească, să ne "însămânțeze", cum le place istoricilor noștri să spună.

Dar să vedem ce face "Fulgerul" în Țara Vlahilor, în anul 1398. După trecerea Dunării, pe un pod de vase, armata turcă începe să devasteze tot ce îi ieșea în cale. Ion Mircea cel Mare îl urmărește prin codrii de stejari și, ori de câte ori avea ocazia, îl ataca prin surprindere. Nici gând de luptă în câmp deschis, așa cum visase Baiazet. Sultanul hotărăște să se întoarcă "acasă". Când ajunge cu armata sa în locurile mlăștinoase numite Rovine (județul Ialomița de azi), vlahii îl atacă și îl obligă pe marețul Baiazet să facă ce au făcut și înaintașii lui unguri, adică să fugă lăsându-și oastea în voia lui Alah și a vlahilor.

Ion Mircea cel Mare continuă să-l urmărească pe turci iar la Dunăre începe o altă luptă, turcii

fugind peste aceasta, noaptea, fără nici un pod de vase. Urmărirea continuă și la sudul Dunării, regatul Țării Vlahilor întinzându-se până la Adrianopol și nu numai.

Marea Țară a Vlahilor

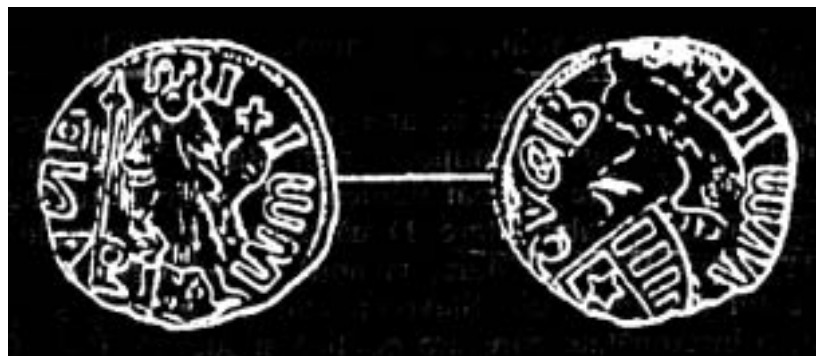
În timpul domniei lui Ion Mircea cel Mare, Țara Vlahilor cuprindea la apus întreg Banatul Severinului până la Caransebeș (Timiș); la nord ducatul Almașului și al Făgărașului; la sud întreaga Dunăre, teritoriul Dobrogei până la Varna, cetatea și districtul Silistrei, întreaga latură meridională a Dunării până la hotarele turcești; la răsărit, partea de sud a Moldovei până la Bacău și Bârlad, Basarabia meridională, iar dincolo de Nistru, toate ținuturile de lângă Marea Neagră împreună cu peninsula Crimeei până la strămtora Mării de Azov.

Despre stăpânirea Goției, Crimei, de către vlahi aflăm din Canale, III, p. 346, când, în anul 1474, sultanul turc Mahomed II a trimis o flotă sub comanda vizirului Ahmed, ca să bombardeze și să cucerească portul și cetatea Caffa (Theodosia) de lângă strămtora Mării de Azov.

În luptele date atunci, aflăm că în cetate erau 300 de ostași vlahi, că s-au dat cinci bătălii fără a se putea cuceri cetatea.

De la Dimitrie Cantemir, din *Chronical* său aflăm că nowezii (genovezii) împreună cu românii și cu bastarnii (bugegenii-basarabeni) au ridicat cetățile Mangopul, Cherchel (Bosforul vechi), Crâmulo (capitala Crimului), Caffa, Ociacoful (lângă gurile râului Bug).

Pe una din monedele bătute pe vremea lui Ion Mircea cel Mare, pe una din fețe, avem figura domnitorului stând în picioare,

Monede din timpul lui Ion Mircea cel Mare

având în mână dreaptă o lance iar în stânga globul cu crucea; pe revers avem un scut, cu însemnele Ungariei (patru grinzii transversale) și ale Slavoniei (o stea cu cinci raze), înclinat. Deasupra, un coif militar pe care stă Corbul Pelagie, de pe emblema Valahiei. Vă puteți întreba ce înțeles putea să aibe acel scut răsturnat cu marca Ungariei și a Slavoniei pe el. El reprezintă expresia figurată a numelui de domnitor al Unguro-Valahiei.

Vlahii au existat și există

Din timpuri imemorabile (ne spune Nicolae Densușianu, în *Istoria militară a poporului român*, p. 197, Ed. Vestala, Buc., 2002), partea de răsărit a Slavoniei, și îndeosebi comitatele Poșega și Sirmiu, purtau numele de Valahia Mică ("Die kleine Walachey", Engel, Gesch. Von Croatien, Dalmatien und Slavonien, p. 256). Mai amintesc că Valahia Mare se mai numea și

Valahia Albă în timp ce Moldova i se mai spunea Valahia Neagră.

Această parte a Slavoniei se află într-o continuitate geografică cu Banatul Severinului și, prin acesta, cu Valahia Mare (Țara Muntenească de mai târziu).

Papa Clement al VI-lea amintește în anul 1345 de Olachi din părțile Sirmului sau ale Valahiei Mici.

De la Hașdeu, din *Istoria limbii române*, p. 26., aflăm despre bizantinul Kekaumenos care în a doua jumătate a secolului XI-lea a scris un tratat de artă militară, Strategicon, în care spune: "Să știți de la mine că ei, vlahii, sunt așa numiți daci și besi. De întâi, ei locuieră în vecinătatea Dunării și a râului Sau, numit astăzi Sava, unde locuiesc acum sârbii". Strămutarea (făcută de către împăratul Iustinian cel Mare - 527-565 d.Hr.) mai multor familii de Vlăhi nord-dunăreni la Mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai, a stârnit numeroase întrebări și controverse discutații.

Un lucru însă este cert, anume existența acestor vlahi și a urmașilor în această regiune. Această strămutare a vlahilor se pare că nu a fost întâmplătoare, în Sinai existând o mulțime de călugări traci, slujba oficiindu-se în limba "besică". Această limbă tragică, besica, a continuat să se vorbească și în secolul al VII-lea d.Hr., fiind a patra limbă oficială de cult alături de latină, greacă și siriacă. Tot în limba besică se oficia slujba la Mormântul Domnului din Ierusalim și în secolul al VII-lea d.Hr. (vezi Ieromonah I. Bălan, *Vetre de sihăstrie românească*, p.372, Ed.I.B.M.B.O.R., Buc., 1982).

De o importanță deosebită considerăm că este și descoperirea faimoaselor manuscrise de la Mănăstirea Sfânta Ecaterina, 1978, manuscrise datând din secolele IV-X d.Hr., care demonstrează că limba besică era nu numai o limbă de cult, dar și una de creație literară. Din secolul al V-lea d.Hr., avem la Constantinopol biserica

Vlacherna, unde se pare că a fost înmormântat împăratul Leon I (Thrax), 18 ianuarie 474 d.Hr. Termentul Valcherne (ne spune A.Pele în "Vidul demografic și matematica", p.86, Ed.Abaddaba, Oradea, 1998) este compus din Vlach + elementul grecesc erne, având înțelesul de "urmași ai vlahilor".

Între coasta Dalmată, Drava și Morava au existat Morlacii sau Mauro-Vlahii (Valhii negri). Ei au fost înghițiți de marea masă a migratorilor slavi. Numele lor provenea de la căciulile negre pe care le purtau pe cap.

Cuvântul BALCAN, este considerat de același A.Pela (p.151) un derivat din tema BLAC (Blah sau Balh) + sufixul -an, Vlah.

Trebuie să arătăm clar că România de azi s-a format din unirea câtorva din provinciile Daciei: Transilvania cu Vlahia și Moldova. Trebuie să se spună vecinilor noștri că a existat o țară care se numea Valahia, locuită de vlahi. În special în timpul Evului

Mediu, locuitorilor vorbitori de limbi romanice li se spuneau vlahi, blachi, volohi, diferențindu-i astfel de vorbitorii de limbi germanice sau slave. Vecinii noștri ne-au spus așa, dar azi parcă au uitat acest lucru, așa că este bine să le re-împrospătăm memoria.

Unii din ei consideră că vlahii sunt orice, numai români nu. Trebuie să recunoaștem că din partea statului român lucrurile par că se schimbă; se vorbește deschis uneori despre acești frați uitați, părăsiți, lăsați în voia sorții și a vecinilor.

Auzim cam aceleași discuții ca despre basarabeni: "când de 200 de ani îți s-a tot spus că ești vlah, că ești altceva decât român; când generații întregi nu au avut șansa să aibe o școală în limba maternă, să aibe o slujbă religioasă în limba maternă, să aibe un cuvânt scris, tipărit sau o imagine în limba maternă, înțelegi de ce nu le este ușor să recunoască că faptul de a fi vlah sau român este același lucru.

Noi nu suntem urmașii Romei

(urmare din pag. 3)

Vom încheia această dezbatere analizând o a doua întrebare fundamentală, la care se vrea un răspuns din partea oricărui așa-numit "istoric" și "lingvist" lipsit de credință sau bunăvoință în acceptarea Adevărului: cum va explicați că romanii au reușit în aproximativ 100 de ani, aflați fiind la 1500 kilometri departe de Roma, performanțe pe care nu au fost în stare să le reproducă în propria lor casă?... și asta fără ca picior de roman să fi călcat pe mai mult de 86% din teritoriul Daciei!

"Ardealu" a stat sub Unguri aproape ani o mie/ și asupriți Români, așa precum se știe./ Nu și-au uitat nici graul, nici obicei, nici portul./ Cum de-n zecea parte Daciei uitară totul?"

Apariția și existența Ungariei s-au datorat conviețuirii hunilor cu populația primitoare geto-dacă care i-a învățat agricultura, păstoritul și care, apoi, a fost asuprită și sfărțecată în numele catolicismului. Mulți aristocrați români Transilvăneni, pentru a-și salva viața și avutul, s-au convertit la catolicism, s-au maghiarizat, însă n-au uitat nici limba, nici tradițiile. De ce astăzi noi să credem că ce n-au putut face ungurii în o mie de ani au putut face romanii în o sută de ani?... Cu alte cuvinte, cum putem crede că aceștia i-au determinat nu numai pe dacii ocupați, dar și pe cei din 86% din teritoriul Daciei neocupate să învețe "latina" și, în același timp, să-și uite propria limbă?...

"Când sub Traian Romanii i-au birit pe Daci./ La Sarmisegetuza n-a trebuit tălmăci!/ Afirmă Densușianu și asta totul schimbă./ Deci Dacii și Romanii vorbeau aceeași limbă!/"

Cum e posibil asta? Îndată vă explic./ De n-ați pierdut răbdarea și m-ascultați un pic:/ 'Nainte erei noastre, cât? Nu prea știu precis/ La Nord și Sud de Istru (de Herodot e scris)/ Trăia un popor harnic, pe plaiuri Carpatine/ Ce cultiva pământul, vâna, creștea albine/ Și după zona-n care acei oameni trăiau./ Ei Daci sau Geți sau Sciți sau Iliri se numeau./ Uniți sub Burebista și-apoi sub Decebal/ Ei stăvileau barbarii, ce veneau val de val.../ Dar secole 'nainte când nu erau regat./ O parte-acestor Traci spre vest au emigrat/ De-a lungul Europei, pe-alocuri s-au oprit/ Și-aproape în tot Sudul, treptat s-au stabilit/ Iar bunele-obiceiuri și limba o păstrară./ Deși cu alte neamuri, în timp se-nruciașară/ Așa se-explică faptul de ce zisa Latină/ Au înțeles- o Daciei și nu li-era străină!/ Deci nu cu Roma 'ncepe al nost' bogat trecut./ Ci mult mai înainte căutați 'n început!/"

În conformitate cu afirmațiile lui Nicolae Densușianu despre migrația spre vest a pelasgilor în *Dacia Preistorică* și ale lui N. Iorga în *Istoria Românilor*, în mod special, în capitolul intitulat "Strămoșii înainte de romani", a existat o "Românie Apuseană" din care s-au desfășurat națiile franceză, italiană, spaniolă, portugheză și o "Românie Răsăriteană" unde urmele-i trăiesc încă...

Un aspect controversat cu privire la limbă, care mi se pare că a fost ignorat, ar fi: dacă "Romanitatea Occidentală" a evoluat dezvoltându-se în mai multe limbi romanice (italiana, latina, spaniola, provensala, portugheza, franceza), de ce în cadrul "Romănității Orientale" nu s-a ajuns la formarea unei limbi noi, ci s-a rămas numai la stadiul de dialecte: istro-român

(pe teritoriul ocupat de iugoslavi), megleno-român (pe teritoriul ocupat de bulgari), aromân (pe teritoriul ocupat de greci), daco-român (România de astăzi, plus teritoriul ocupat de ruși, ucrainieni și iugoslavi - Banatul sârbesc)?

Latina bătrână

Unitatea lingvistică a acestor dialecte nu poate avea decât o explicație: cuceritori romani au întâlnit o populație de aceeași limbă. Dacă astăzi se consideră că 95% din cunoștințele acumulate de omenire sunt obținute în ultimii 50 de ani... să vedem cum istoria se poate de asemeni schimba. Când, nu demult, s-a publicat teoria evoluției speciei umane în funcție de vechimea cromozomală, s-a ajuns la concluzia că "prima femeie" ar fi apărut în Sud-Estul Africii. Urmtorul pas uriaș ar fi fost Nordul Egiptului, iar de aici, peninsula balcanică, la... noi! Când cei de la Cambridge vorbeau de arienii din zona Carpato-Dunăreană, teoria cromozomală nu apăruse încă. Și din nou, de la noi, se desprind două mari grupuri, unul ce se va răspândi spre Est, Indo-Asia, iar celălalt spre estul Europei.

Dacă cineva ar căuta în arhivele romane ori cele de la Vatican, ar găsi manuscrisul lui Criton, doctorul lui Traian, care ne descria pe noi, geto-dacii, în lucrarea lui "Getica". Când poetul roman Ovidiu a fost deportat la Tomis (Constanța de astăzi, pe țărmul apusean al Mării Negre), a scris și poeme în limba localnicilor geti, limba tracilor, dar în alfabet latin, limba pe care a putut să o învețe cu ușurință, datorită asemănării limbii latine cu ea. Din păcate, poemul este pierdut pe undeva prin

arhivele Vaticanului și nimeni, până în prezent, nu s-a lăsat "convins" în a-l găsi.

Despre limba Latină, aflăm de la Cesar Pruteanu 12 ca era dialectată, la fel ca orice limbă vorbită în zilele noastre în :

- 1.limba Latină cultă (sau clasică);
- 2.limba Latină vulgară (pe care o vorbea poporul);
- 3.limba latină prisca, (bătrână) cum avem și noi limba din cronicile noastre. Aceasta a fost limba dacilor, aceasta a fost și prima limba vorbită de carpato-dunărenii invadatori ai peninsulei Italice, rămase în cărțile sfinte numite Saliare, aceasta a fost limba sanscrită-vedică.

Cum se face că o mulțime de cuvinte din limba noastră sunt aproape similare cu cele din sanscrită-vedică, în timp ce ele nu există aproape în limba Latină? De exemplu: apa=apa (aqua în Latina), gata=gata, gusa=ghosa, iata=yatha, maiu=mayu, mascara=mascara, pita=pita, pricina=pracina, pleava=plava, gramada=gramata, iasca=jaska, isma=isma, limba=lamba, mânia=manyu, muerea=muherea (mulier-mulieris în Latina), pluta=pluta, poteca=path-ika.

Dar număratoarea în sanscrită-vedică nu este mai apropiată de limba noastră decât Latina cultă? Iată cum numărău ei : una, duya, treya, patra, pancia, sase, sapta, ashte, nava, dasha, shata=șuta (centum în latina). Mă întreb, prin ce minune limba noastră păstrează aceste forme de sanscrită-vedică? Explicația este una singură: spațiul carpato-dunărean este locul de unde Europa a început să existe și să se extindă. Iar noi, ne place sau nu ne place, suntem părinții popoarelor europene și... nu numai ai lor.

Odată stabilită problema limbii geto-dacilor, descoperim cu mândrie că noi nu suntem urmași nici ai slavilor, nici ai romanilor, ci ei sunt urmașii noștri.

După N. Iorga analizele chimice au arătat că parte din aurul faraonilor egipteni provine din Munții Apuseni și nimeni nu s-a decis de atunci să facă un studiu al acestei probleme pe măsura potențialului tehnic de astăzi. Știe oare cineva că Spartacus, acel gladiator care s-a autoeliberat și s-a pus în fruntea sutoilor și miilor de sclavi romani, creând o armată care a speriat Roma, era un trac de-al nostru, din munții Rodopi?...

Zăpada ascunde, vremelnic o istorie de care trebuie să ne aducem aminte

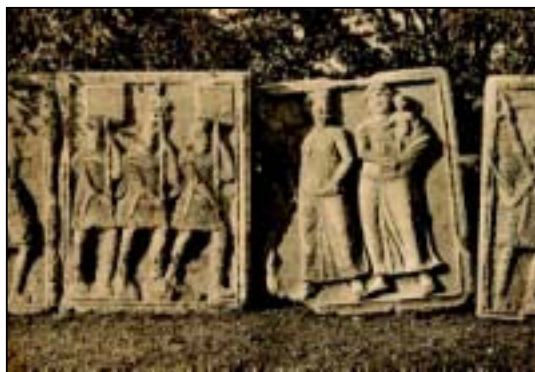
O cale de a cunoaște adevărul istoric...

ADAMCLISI MONUMENTUL

Studiul de față, Adamclisi - Monumentul Triumfal al Regelui Burebista, are menirea să scoată la iveală unele greșeli din trecut și să elaboreze interpretări noi, care să contribuie, pe de o parte, la îndreptarea acelor greșeli, ce dăinuie de mult timp și în al doilea rând, să pună în adevărata sa lumină cultura și vrednicia poporului dac, al cărui urmaș direct este poporul român.

Rezultatul cercetărilor a fost surprinzător. În loc de asemănări și similitudini cu alte monumente romane contemporane, am constatat deosebiri esențiale, pe baza cărora am elaborat interpretări noi, ce par mai apropiate de adevăr, fiind sprijinite pe dovezi certe și evidente. Concluziile cercetărilor noastre arată că Monumentul de la Adamclisi nu este trofeul lui

Sculpturile Monumentului nu arată nici o mărturie de iarnă, ci din contră, un sezon cald de vară. Sunt arătați luptători goi până la brâu, desculți sau cu sandale, copaci înfrunziți, stejari înfrunziți cu ghindă ajunsă la maturitate, ce indică cu precizie lunile iulie și august ca data când a avut loc bătălia. Din moment ce sculpturile de pe monument arată un sezon

Traian, că scenele de pe metope nu reprezintă luptele romanilor cu dacii din iarna anului 101-102 din Dobrogea, ci luptele dacilor cu o armată de invazie venită din Orientul Apropiat, luptă ce a avut loc într-un sezon cald de vară. Descifrarea tainelor acestui monument necesită cunoștințe aprofundate în domeniul culturii spirituale a popoarelor antice, deoarece pe Monumentul de la Adamclisi se află simboluri ce reprezintă taine cerești, cunoscute în antichitate numai de inițiații marilor temple.

Pentru aceasta, consider studiul de față ca o variantă nouă față de tot ce s-a scris până acum, care vine să îmbogățească fondul de cunoștințe cu privire la acest monument și să ofere o cale de cunoaștere a adevărului istoric din acea epocă.

Monumentul de la Adamclisi este el, în adevăr, trofeul lui Traian?

Sunt multe dovezi contrare unei astfel de ipoteze. Iată câteva mai importante:

Luptele lui Traian cu dacii în Dobrogea au avut loc în iarna anului 101-102, cu alte cuvinte în decembrie, ianuarie și februarie.

de vară al luptelor, se poate spune cu toată certitudinea, că ele se referă la o altă bătălie decât cea a lui Traian cu dacii din iarna anului 101-102. Izvoarele istorice spun că dacii au fost ajutați în luptele contra romanilor din Dobrogea de o formație de cavalerie sarmată. Sculpturile de pe metope nu arată nici un adversar călare, nici un călăreț sarmat, așa cum sunt ei reprezentați de reliefulurile de pe Columna lui Traian, ce se referă la primul război cu dacii. Faptul că pe Columnă este reprezentată lupta cu cavaleria sarmată și că pe Monumentul de la Adamclisi lipsește o astfel de reprezentare, deși Monumentul este clădit tocmai în regiunea unde au avut loc acele lupte, constituie încă o dovadă certă că metopele se referă la o altă bătălie decât aceea a lui Traian din Dobrogea. În acest caz, rămâne de lămurit cine sunt beligeranții și care este data acestor lupte.

Călăreții de pe metope, presupuși romani de Gr. Tocilescu, sunt îmbrăcați în cămăși de zale din fier sau cu solzi din piele dură. Unii sunt cu capul descoperit (Metopele 1 și 2) iar alții poartă coif metalic pe cap. Toți sunt înarmați cu suliță, sabie și scut (Metopele 3, 4, 5, 6 și 7). Dacă aceștia ar fi, în adevăr, călăreți romani, ar trebui să fie la fel

îmbrăcați și să poarte aceleași arme ca cei reprezentați pe reliefulurile Columnei. Călăreții romani de pe columnă au îmbrăcăminte din pânză de in, sau cânepă, și pe deasupra poartă o tunică confecționată dintr-un material mai gros, ce pare a fi din piele suplă, terminată pe șolduri și la mâneci cu colțuri în formă de dinți de fierăstrău.

Călăreții romani de pe columnă se deosebesc în totul de cei de pe metope. Această deosebire spune de la sine că, luptătorii călăreți de pe metope nu sunt romani, neavând nimic asemănător cu călăreții romani de pe Columnă. O altă constatare care surprinde este că luptătorii călăreți de pe metope nu seamănă nici cu călăreții daci reprezentați pe Columnă. Deosebirile constatate ne spun că metopele reprezintă călăreți dintr-o altă armată și, sigur, din alt timp.

Infanteriștii, considerați până acum soldați romani, reprezentați pe metope, au o caracteristică comună, aproape toți sunt îmbrăcați în zale de fier și înarmați unii cu suliță, sabie și scut, alții cu pilum, sabie și scut, iar alții numai cu sabie și scut. Infanteriștii, ziși romani, de pe metope nu au nimic comun cu infanteriștii reprezentați pe Columnă, care sunt îmbrăcați în tunică scurtă, de pânză sau de piele suplă, terminată pe șolduri și la mâneci cu colțuri în formă de dinți de fierăstrău. Invadatorii înfățișați pe metope ca și prizonierii de pe metope și cei legați cu mâinile la spate de câte un copac, au aspect oriental, cu barba lungă și ascuțită, unii cu barba lungă împletită în șuvițe subțiri după moda persană și asiriană antică. Pe cap poartă bonetă împletită. Unii din ei poartă la bonetă, în partea dreaptă, un ciucure. Acest ciucure a fost

confundat de cercetătorii care s-au ocupat de Monumentul de la Adamclisi, cu nodusul format din părul capului, purtat de unele triburi germanice și a provocat multe discuții contradictorii și fanteziste. Între nodusul din păr și ciucure există o deosebire tipică. Nodusul este o legătură plată puțin proeminentă, pe când ciucurele are forma aproape sferică. Ciucurele pe metopele 17, 20 dar mai cu seamă pe metopa 23, este redat în relief pronunțat, ceea ce îl face de neconfundat cu nodusul.

La stabilirea tipului unei persoane este necesar să se ia în considerare cât mai multe semnalmente caracteristice. Germanii pe Columnă sunt arătați ca aliați ai romanilor, deci ei nu pot figura în același timp și ca adversari în tabăra dacilor. Ei, pe Columnă, sunt reprezentați cu capul desco-

perit, barba tunsă scurt și cu pantaloni din pânză netedă. Luptătorii adversari de pe metope poartă pe cap bonetă croșetată cu un ciucure în partea dreaptă, barba lungă și împletită în șuvițe subțiri, pantaloni croșetați cu dungi adânci, iar ca profil moral, total diferiți de cel al germanilor de pe Columnă.

Toate aceste deosebiri resping ideea că luptătorii ce poartă un ciucure la bonetă de pe metope ar fi de origine germană.

Dar nu numai între armate există deosebiri esențiale, ci și în portul femeilor dace. Femeile dace, reprezentate pe metopele 48 și 49, sunt îmbrăcate cu rochii lungi, ce lasă să se vadă numai laba piciorului desculț, un fel de cămașă dreaptă, cu mânecile scurte și încrețită la gât, ce amintesc de iile portului național al românelor. Peste mijloc sunt

...autori puteau fi doar cei ce cunoșteau tainele cerului

TRIUMFAL AL REGELUI BUREBISTA

încinse cu un cordon răsucit în formă de frânghie. Au capul descoperit și părul adunat și prins la ceață.

Femeile dace reprezentate pe Columnă poartă haine mai evolute și cu un rafinament superior. Rochiile sunt lungi și cad în pliuri ample iar mânecile sunt lungi. Pe deasupra rochiei poartă un fel de șal prins în fașă sub săni, printr-o broșă, care cade în falduri largi peste coapse în jos, către spate, până sub genunchi. Părul capului este legat cu o năframă la ceață, în picioare poartă încălțăminte ușoară.

Concluzia ce se poate formula din deosebirile îmbrăcămintei femeilor dace, este că Monumentul de la Adamclisi este mai vechi decât Columna, cu o epocă istorică, cu un număr de ani suficient de mare ca portul femeilor dace să poată evolua de la forma Adamclisi la cea de pe Columnă.

Monumentul de la Adamclisi pare a fi de origine dacică

Un studiu al compoziției Monumentului conduce la convingerea că el ar fi opera unui inițiat. Scriitorii antici sunt unanimi în a spune că Marele Preot al dacilor cunoștea tainele Cerului și ale Pământului, cu alte cuvinte el era un inițiat în științele spirituale. Semnele geometrice de pe Monument sunt simboluri, care în limba inițiaților reprezintă forțe cerești ajutoare omului. Pentru restul oamenilor aceste semne nu au nici un înțeles, pentru că nu știu ce reprezintă ele. Acest fapt ne face să credem că Marele Preot al dacilor ar fi fost singurul în stare să conceapă compoziția Monumentului de la Adamclisi, pe motiv că nimeni altul nu era în stare de o asemenea concepție, în spațiul în care a fost construit.

Pe metopa 8 sunt reprezentate, în prim plan trei, oi care merg spre dreapta, iar în planul doi, doi țapi, stând pe picioarele dinapoi, care se înfruntă. Ce ne poate spune acest tablou? În concepția popoarelor vechi, turma de oi simboliz-

zează poporul, iar țapii ce se înfruntă sunt forțele care caută să stăpânească poporul: "Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune viața pentru oile sale." (Ioan 10, 11). Acesta este cheia talmăcirii acestei scene.

Cu alte cuvinte, Dacia și poporul dac erau amenințate. În acest caz, metopa 8 constituie o dovadă certă că Monumentul este o construcție dacică. În ipoteza contrarie, că ar fi o construcție romană, metopa 8 cu simbolul său n-ar mai avea nici un rost și ea ar fi trebuit, în mod logic, să lipsească din compoziția Monumentului.

Existența ei dovedește, așadar, cauzele bătăliei și motivează importanța victoriei raportată de daci asupra invadatorilor. Ea justifică construirea Monumentului de la Adamclisi, ca simbol al salvării poporului dac.

Semnele geometrice de pe parapetul crenelat de pe plăcile de piatră care separă sculpturile prizonierilor, nu fac parte dintr-un alfabet vechi oriental necunoscut, după cum a spus C. W. Wutzer, și nici nu sunt simple elemente de ornamentație, ci sunt simboluri,

care după credința poporului dac reprezintă forțele cerului, care i-au ajutat pe daci să-i învingă pe dușmani. Prezența acestor semne pe Monumentul de la Adamclisi este o dovadă certă în plus, că autorii Monumentului nu pot fi decât Marele preot Deceneu și regele Burebista, care cunoșteau tainele cerului, după cum atestă izvoarele istorice vechi. Fresca crenelurilor cu prizonieri, încadrată de semnele geometrice, s-ar putea traduce în vorbe astfel: **Mica armată dacică a învins marea armată de invazie cu ajutorul cerului, iar pe dușmani i-a dat legați în mâinile dacilor.**

Scena de pe metopa 48 nu reprezintă un barbar și o barbară după cum a văzut Gr. Tocilescu, ci este un invadator care a răpit o femeie dacă, pe care o duce după sine, ținând-o strâns de mână. Dacă privim mai atent figura femeii dace, constatăm că ea are o atitudine protestatară, indicând silirea voinței ei.

Monumentul triumfal al regelui Burebista

Corelarea datelor istorice cu constatările făcute asupra sculpturilor Monumentului, ne-a călăuzit să elaborăm o nouă interpretare și anume că Monumentul de la Adamclisi este statuia regelui Burebista. În viziunea concluziilor stabilite în capitolele precedente, am ajuns la convingerea că Monumentul de la Adamclisi a fost construit din porunca regelui Burebista, în urma victoriei

raportată împotriva unei mari armate de invazie venită din Orientul Apropiat.

Invadatorii se pare că au venit pe apă și ar fi debarcat în Dobrogea în regiunea porturilor Callatis și Sardes, actualmente Mangalia-Neptun-Costinești.

De aici s-ar fi îndreptat către localitatea Sucidava, situată pe malul dobrogean al Dunării, capitala unei uniuni tribale locale, cunoscută ca reședință a regelui Roles, ce domnea înainte de ocupația romană.

Armata dacilor a întâmpinat armata de invazie cam la două treimi din drumul ce pornește de la Callatis spre Sucidava, la locul care se numește astăzi Adamclisi. După toate probabilitățile, locul acesta a fost ales și impus de către daci ca teatru al bătăliei cu invadatorii, fiindcă în acest loc se află apă de băut, colinele învecinate par să fi fost acoperite cu păduri de stejar, după cum se vede pe metopele 31 și 32 unde armata dacilor s-ar fi putut adăposti fără a fi văzută de invadatori, iar locul din vale, strămtat de păduri, nu permitea armatei invadatoare nici o desfășurare a forțelor sale și nici manevre tactice.

Comandanții căzuți prizonieri, legați cu mâinile la spate de câte un copac, împodobesc crenelurile Monumentului, iar pe conducătorul expediției l-a așezat la picioarele statuii regelui Burebista, de asemenea legat cu mâinile la spate, împreună cu cele două femei care-l însoțeau în expediția din Dacia. Femeile n-au mâinile legate, ele au fost așezate pe soclul statuii cu mâinile libere, lângă stăpânul lor captiv, daci arătând și de data

aceasta marea înțelepciune umană.

Capturarea întregii armate de invazie, împreună cu conducătorul ei, nu este ceva exagerat. Ea amintește de o altă întâmplare similară din sec. IV î.H., când Lisimah, regele Macedoniei, a pornit în fruntea unei armate de peste 100.000 oameni să cucerească Dacia și, cum a pătruns pe teritoriul Daciei, a căzut prizonier cu toată armata sa în mâinile dacilor.

După cultul morților la daci, trupurile celor căzuți în bătălie, autohtoni și dușmani, au fost adunate și incinerate pe un mare rug, anume făcut pe vârful unei coline dominate din apropierea locului în care s-a desfășurat bătălia. Peste rugul cu cenușa luptătorilor s-a clădit marele Monument ce amintește de tumulurile preistorice pelasgotracice. Sculpturile conțin numeroase detalii specifice timpului în care a fost construit. Fiecare detaliu conține în sine un model determinat și caracteristic. Întreaga decorațiune face parte dintr-un plan bine definit și cu intenția vădită de a transmite posterității documente de mare însemnătate din viața poporului dac. Tipologia bazată pe puținele elemente publicate nu se poate aplica la Monumentul de la Adamclisi, pe motiv că acesta este un exemplar unic în lume. El prezintă multe elemente originale necunoscute și necuprinse în materialele publicate.

Virgiliu Oghină

Dacă vrem să cunoaștem evoluția unei idei în artă, este necesar ca în toate cazurile să se ia ca temă de referință tipul cel mai vechi. Pentru acest aspect specific, Monumentul de la Adamclisi ne interesează în primul rând ca document istoric și etnografic și numai în al doilea rând ca operă de artă.

DACIA REVIVAL INTERNATIONAL SOCIETY, INC

Al IV-lea Congres Internațional de Dacologie

În zilele de 21-22 iunie 2003, la Sala Rondă a Hotelului Intercontinental din București, se va desfășura cel de-al IV-lea Congres Internațional de Dacologie "Tărtăria - 2003", consacrat în special primului mesaj scris din istoria omenirii și nu numai.

La Congres sunt invitați toți cei interesați în preistoria spațiului Carpato-Dunărean, istorici, arheologi, filologi, etnologi să participe cu lucrări inedite - bazate pe descoperiri arheologice și documentări istorice -, cercetări și studii interdisciplinare, care să contribuie la o mai bună înțelegere a originii și istoriei poporului daco-român.

Comunicările științifice se primesc, până la data de 30 martie 2003, numai în format electronic,

Orice persoană, din țară sau străinătate, care împărtășește dorința Fundației de așezare a istoriei și civilizației dacilor pe locul meritat și dorește să devină membru activ, este invitat să completeze Adeziunea - în forma publicată alături - și să o trimită pe adresa redacției:

**Com. Orăștioara de Sus
sat.Gradiștea de Munte nr.147**

**sau în format electronic la adresa de e-mail
nunub@mail.recep.ro**

sub formă de CD/ dischetă (preferabil) și dactilografiată la două rânduri, fără să depășească 8 pagini, însoțite de un rezumat de o pagină, pe adresa:

- E-mail: tiberiu62@yahoo.com

<<mailto:tiberiu62@yahoo.com>>

- Prin poștă:

**Tiberiu Frățilă, Str. Teiul
Doam-nei nr. 17, Bl. 38,
ap. 13, sector 2, cod 722461,
București**

- Telefon de contact:

0722-229.829

Informații suplimentare despre

acest Congres și lucrările prezentate la precedentele congrese pot fi găsite accesând pagina din internet: www.dacia.org

Comitetul de organizare a celui de al IV-lea Congres Internațional de Dacologie "Tartaria - 2003"
Preș.: dr. Napoleon Săvescu
Secretariat științific:
Prof. dr. Augustin Deac
Conf. dr. Gheorghe Iscru
Prof. Viorica Enachiuc

ADEZIUNE

Data: .....

Numele: .....

Prenumele: .....

Adresa: .....

Tel./Fax: .....

E-Mail: .....

Născut(a) în: .....

la data: .....

Profesia: .....

Am luat cunoștință de prevederile statutului Societății și doresc să devin membru al acesteia. Declar că nu voi angaja oficial Societatea din inițiativă proprie.

Semnătura,

.....

CONCURS

Societatea „DACIA REVIVAL”, împreună cu publicația „DACIA MAGAZIN” organizează un concurs destinat studenților de la facultățile de istorie, arheologie, filologie. Participanții vor trebui să trimită un material scris (documentar, reportaj, analiză, eseu) având ca subiect: DACIA - istorie, limbă, continuitate, tradiții.

Materialele vor fi trimise pe adresa redacției, purtând datele de identificare ale autorului și posibilitățile de contact.

Cele mai bune lucrări vor fi premiate după cum urmează:

- premiul I - 5 milioane lei
- premiul II - 2 milioane lei
- premiul III - 1 milion lei.

În plus, câștigătorii concursului vor primi invitații la cel de-al IV-lea Congres de Dacologie „Tărtăria 2003”, ocazie cu care li se vor înmâna premiile în cadru festiv.

Extras din STATUT

1. Denumire

DACIA REVIVAL INTERNATIONAL SOCIETY, INC

2. Descriere

Organizație culturală ce desfășoară activități cu caracter cultural științific, pe principii pluridisciplinare și nu este afiliată nici unui partid politic. Formele principale de manifestare ale acestei organizații vor fi conferințe publice și simpozioane, deschise profesioniștilor și neprofesioniștilor și prin editarea paginii web: www.dr-savescu.com/dacia

3. Scop și obiective

Organizația își propune să inițieze și să desfășoare, prin formele legale de comunicare ale mass media, următoarele activități pentru a readuce în drepturile ei adevărata istorie a poporului daco-român:

- activități de cercetare, ocrotire și promovare a limbii și istoriei străbune în toate regiunile țării, precum și în comunitățile

daco-românești din afara granițelor, folosind izvoare referitoare la Daci, Vlahi și Români;

- activități de cinstire a marilor valori din trecut, care au exprimat unitatea spirituală a Daciei antice, cu prioritate a marilor personalități uitate sau încă neintegrate la locul potrivit în cartea de istorie și de limbă a poporului daco-român;

- activități de păstrare și de perpetuare a marilor comori materiale și spirituale prezente în vatra satului daco-român, ca: etica familiei țărănești, obiceiuri de viață, datin, credințe, folclor, port, etc;

- activități de afirmare și susținere a realizărilor tehnico-științifice încă necunoscute sau nerecunoscute, ale strămoșilor noștri daci, și neintroduse în circuitul universal, cum sunt: construcții, metalurgie, medicină, astronomie, etc;

- activități de ocrotire a valorilor universale ca: monumente, toponomie,

embleme, simboluri din vatra Carpato-Pontico-Dunăreană, împotriva poluării, denigrării și falsificării;

- acordarea de premii anuale sub formă de diplome sau alte moduri de stimulare pentru cei interesați în readucerea din negurile timpului a adevăratei noastre istorii, a istoriei Daciei.

4. Sediul Central al Societății se află la:

21-26 BROADWAY, L.I.C. NY
11106, USA
Tel. 718 267-7965
Fax. 718 728-7635
Email: dacia@dr-savescu.com

5. Mijloacele financiare ale societății vor fi obținute prin donații și cotizații ale membrilor

6. Structura organizatorică este formată din: un președinte și șase directori, șase consilieri, șase cofondatori.

Dr. NAPOLEON SAVESCU

Fondator, Președinte

Pr. THEODOR DAMIAN

Director

Poet GELU DORIAN

Director

Ing. MARIUS SPRÎNCEANĂ

Director Tehnic

Dr. NICK STOIAN

Director Relații Publice

Jud. TUDOR PANȚIRU

Fost Ambasador al Moldovei la UN

International Legal Counselor

Ing. ANDREI VARTIC

Director, Fondator I.C.D., Chișinău

Gen. NICOLAE SPIROIU

Prim Consilier

Dr. LUCIAN DAJDEA

Cons., Relații Com. Daco-Românești

Lt. Cmnnd. TIBERIU FRĂȚILĂ

Consilier, Relații Publice

PhD. MARIA MARINESCU

Secretar General

Av. DANDIMA

Consilier Legal

Dr. VICTOR SUCIU

Consilier Financiar

PATRONI-2002

Dr. DAN CIMPONERIU

Dr. ȘERBAN COCIOBA

Dr. Șt. Ec. GEORGE PĂUNESCU

Dr. MIHAIL RUDEANU

Ing. LUMINIȚA SAVA

Dr. NICK STOIAN

Ing. ELIAS WEXLER

Această pagină, poate, nu are nimic în comun cu realitatea...

POVEȘTI DESPRE BĂTRÎNUL

Itată că după primul număr, în care povesteam despre o sabie de aur care s-a făcut nevăzută, după ce a început pe mâinile unui personaj care era tartor al săpăturilor arheologice din munții dacilor, neașteptat de mulți oameni au contactat redacția noastră pentru a ne povesti alte întâmplări, mai mult sau mai puțin adevărate despre aceasta. Cei mai mulți sunt în vârstă și au lucrat sub atenta îndrumare a personajului care tinde să devină, post-mortem, prin mărturiile adunate peste ani, un militant de seamă al falsificării istoriei noastre.

Unora le este încă frică să rostească adevăruri peste timp. Teama de umbra bătrânului mai bântuie și astăzi prin mințile oamenilor care l-au slujit mai de voie, mai de nevoie. Alții spun, însă, că el nu era un om rău și că "domnii hăi mari de la București" îl puneau să facă lucruri necurate. Nu vom rosti nici astăzi numele acestuia pentru că alte și alte mărturii despre cum s-a scris și s-a făcut istoria noastră în perioada foarte roșie vor mai apărea în ziarul nostru.

Cică un alt împătimit cercetător și dascăl din acea perioadă, acoperit și marginalizat de personalitatea orgolioasă a Bătrânului, făcuse o descoperire mai mult decât senzațională la vremea respectivă. Undeva, prin imensitatea locurilor în care trăiseră dacii cu mii de ani înainte, cercetătorul nostru descoperi, într-o zi, o locuință a strămoșilor noștri. Dar locuința nu era una obișnuită, ca cele descoperite de înaintași. Nu era din lemn, așa, ca celelalte, ci zidită trunic, tencuită și, nu vă vină să

credeți, era chiar vopsită. La fața locului, dintr-o privire, Bătrânul hotărâ că nu este importantă descoperirea și îi puse pe soldați să dărîme și să îngroape zidul. Explicația sa a fost simplă, uluitoare și de tot risul. "Dacii nu erau destul de civilizați ca să aibe locuințe zidite și vopsite. Ei erau niște oameni neîngrijiiți, murdari chiar, și nu ajunseseră decât la stadiul de viețuire în case de lemn sau, mai rău, în bordeie."

Cercetătorul cu pricina puse capul în pământ și răbdă cu stoicism explicația la care nu putea avea o replică. Culmea este că unul din urmașii Bătrânului în ale săpăturilor a moștenit părerea acestuia legate de civilizația dacilor și, atunci când este în apele lui, explică celor dispuși să-l asculte același lucru despre mizeria în care trăiseră dacii.

Despre tehnica Bătrânului de a distruge și a îngropa ce nu-i convenea, mai poate fi dat un exemplu, cules tot de prin gura târgului.

Un alt cercetător îndrăzne să compare dansul în cerc al călușerilor cu sanctuarul de la Sarmisegetusa, de unde, presupunea el, plecau solii la Zamolxe. Și cum acest dans se termina cuuciderea și îngroparea turcâi (un fel de arătare cu coarne care dansează în mijloc), sacrificiul solului putea da naștere la asemănări. Logic, el presupuse că la mijlocul Sanctuarului ar trebui să se afle urme ale sacrificării solilor. După adinci și îndelungate săpături în chiar mijlocul sanctuarului, dădură într-adevăr de resturile unor urne funerare. La vederea lor, îngrozindu-se că o astfel de descoperire va dezlega misterul morților dacilor, Bătrânul dădu dispoziție, conform obiceiului, ca acestea să fie îngropate și mai ales uitate de cei care le-au văzut.

Acum, după ce am auzit astfel de grozăvii, ne tare mirăm și greu ne vine a crede, dar dacă acestea sunt adevărate, noi... nu avem nici o vină.

(Va urma)

REVOLTA UNEI MAIMUTE

(creație sau evoluție?)

*Odată, o maimuță din neamul anecdotic,
Venind la sfat pe-o creangă de arbore exotic,
A zis: Atențiune! Sunt foarte afectată!*

*Căci circula prin lume-o vorbă,
deloc adevărată,
Că omul ar descinde din buna noastră rasă.
Și însăși ideea aceasta-mi pare odioasă!*

*Ați pomenit vreodată divorțuri printre noi?
Copii lăsați pe drumuri sau strigăt de război?
Cine-a văzut în hoardă la noi bolnavi mintali,*

Drogați, lacomi de cărnuri sau homosexuali,

*Escroci, bandiți, gherile sau vreo tutungerie?
În neamul nostru nobil nu vezi așa prostie!*

*Noi n-avem mafii crude în stîrpea noastră aleasă,
Nici teroriști, nici dogme, nici luptele de clasă.
Cât am bătut eu jungla.. Scazați, n-am observat,*

*În obștea maimuțească vreun cocotier privat,
Nici garduri și nici paznici, nici pui murind de foame
Sau omorâți în taină de așa-zise mame.*

*Nu veți vedea vreodată cât soarele și luna
O minte de maimuță dospind în ea minciuna.
Chiar dac-aș fi silită de vreun laborator,*

N-aș deveni port-bătă și nici informator.

*Și itată, înc-un lucru din lumea mea de jos:
La noi nu se întâmplă război religios,*

*Nici sfințe inchiziții, nici libertăți în lanțuri
Nici chefuri după care să ne culcăm în șanțuri,
Nici ordine mondială, nici naționalism,*

*Și nici vreo îndoială ce-adeuce ateism.
E-adevărat că omul a coborât la noi,
Dar nu, fiiți rezonabili,*

N-A COBORĂT DIN NOI!

**Că nici Socrate, cât era de zmeu,
N-a putut pune-ntăi pe ou ori pe găină,
Nici supărare nu-i pe el. Nici nu e vină,
Dar când mă mut, isteț, în blocul meu,
Am să-mi adun vecinii la lumină
Să spună:
-al meu neon e ou... ori e găină!?**

LA AȘA ELEVI, AȘA DASCĂLI!

În numărul trecut am publicat câteva din perlele elevilor extrase din teze și lucrări.

Întrebam atunci dacă aceste perle sunt de răs sau de plâns. De răs ar fi dacă luăm partea amuzantă a confuziei sau a unor cunoștințe precare. De plâns ar fi dacă gândim că elevii care astăzi se exprimă în felul acesta vor duce mai departe ștafeta demnității limbii noastre. Dincolo de răs-plânsu, se naște întrebarea: cine este vinovat, profesorul sau elevul?

De la Marius Chicoș Rostogan încoace, vestitul pedagog de școala nouă al lui Caragiale, generațiile de dascăli au mai

scăpat printre rândurile lor și uscături asemănătoare ilustrului înaintaș. Eminenta școală românească, beneficiară și a unei inteligențe native, și-a croit un drum binemeritat printre marile școli ale lumii dar, din păcate, deriva în care se află întregul sistem de învățământ lasă loc la fel și fel de situații și persoane care nu au nimic a face cu faima învățământului românesc. Dascăli fără dragostea meseriei pe care o practică, luând școala ca pe o povară, așteptând pensionarea, blațazi sau nemotivați de un salariu ce de vitanjor, își predau materiile cu hei-rup-ul, plictisiți și contra-

cronometru. În aceste condiții, ce să înțeleagă elevul? Cum să-l iubească el pe Eminescu, sau pe Creangă, sau cum să înțeleagă faptul ca are datoria morală de a vorbi o limbă curată, românească, poate una dintre cele mai frumoase și melodioase limbi ale pământului.

Undeva, în nordul țării, într-o școală de comună, o dascăliță, nici bătrână cât să aștepte pensia, nici tânără cât să fie nepricepută, încearcă să-și învețe elevii a-l înțelege pe poetul nostru nepereche, Eminescu, lucru remarcabil și laudabil, de altfel. Numai că atunci când barca

ajunge să se leagne pe apa cristalină, totul se năruie la explicațiile băbesco-filozofice ale celei de la catedră:

Mă, voi știți ce-i aia apă cristalină? Îi o apă din aceea de vezi prin ea de curată ce-i, nu ca ceea cu gomoloază, pe care o băgați voi în bendiaună.

Și din nou vine întrebarea cea mare. Rădem sau plângem? Dacă rădem noi, plânge Eminescu săracul în groapă, iar dacă plângem și nu facem nimic, e tare trist pentru că vom mai citi mult și bine prin tezele elevilor că "Țăranii lui Creangă vorbeau o limbă fără greșeli de ortografie" sau că "în secolul XV limba vorbită de popor era considerată vulgară și n-o vorbeau nimeni".

DACII ȘI TELEVIZIUNEA

Un prost obicei s-a împămîntenit în presa noastră post-decembristă. Acela de a exagera și de a răsturna sensul unui eveniment sau al unei știri numai de dragul senzaționalului, de dragul de a-l lăsa pe român cu gura căscată. Lupta crâncenă pentru câștigarea audienței îi pune pe producătorii de știri în situații din cele mai disperate, fiind nevoiți să facă (vorba românului) din rahat bici și să mai și pocnească.

Bunăoară, un post de televiziune care s-a mai remarcat și în alte împrejurări prin tâmpenii debitate la o oră de maximă audiență, un post pentru care istoria neamului reprezintă ceva mult mai prejos decât violurile de octogenare sau crimele boschetarilor, vine din nou și-și dă cu firma în cap.

După cercetări atente și de lungă durată, un grup de istorici ajunge la concluzia că dacii, cu mult înaintea cuceririi romane, fabricau ștanțe de bătut monede din aur și argint care imitau perfect monedele romane ale timpului.

Cu toate că istoricii nu se pronunță asupra legalității baterii de monede romane la vremea respectivă, existând posibilitatea ca acestea să fi fost bătute sub auspiciile imperiului, producătorii TV prind știrea și o răsucesc pe placul lor. Cică obiceiurile strămoșilor noștri daci de a falsifica și înșela s-au perpetuat în timp, ajungând ca poporul nostru de astăzi să fie demn urmaș al celui dac.

Grosolana ironie cu care televizioniștii cu pricina picantează această știre nu încearcă să facă altceva decât să arate, pe dos, că suntem un neam de hoți, de bandiți și de falsificatori. Bravos națione! Bravos televiziune! Aceași televiziune care, ca și altele, nu s-a sfiit să arate printr-un clip publicitar făcut de mințile luminate ale unor derbedei că dacii erau un popor de bețivani, descoperind nu știu ce marcă de licoare euforică.

Ăsta da respect față de istoria neamului, istorie care ar fi trebuit să fie considerată și simțită drept cea dintâi carte a unei națiuni.

P.S.

ALOOO, domnilor de la C.N.A., v-ați sesizat cumva?

...dacă are, noi nu avem de ce să ne supărăm!

Malus Dacus

DACII DE PE ARCUL LUI CONSTANTIN

La 25 iunie 315, aflându-se la Roma, împăratul Constantin cel Mare inaugura Arcul de Triumf, care de atunci îi poartă numele. O construcție armonioasă bine echilibrată, măsurând circa 25 de metri în înălțime și tot atâta în lungime, lățimea fiind de 8 m, străbătută de trei deschideri boltite, folosite ca locuri de trecere. Monumentul se distinge însă, în chip deosebit, prin bogăția reliefulor reprezentate, ca și prin valoarea lor artistică. A fost început în anul 312 e.n. pentru a glorifica titlul de "eliberator al Romei", acordat lui Constantin în urma victoriei dobândite la Podul Milvius împotriva lui Maxentius, unul dintre pretendenții la tronul Romei. Campania împotriva lui Maxentius, începută la Milano și continuată la Verona și Roma, constituie, de altfel, subiectul unora dintre sculpturile amplasate pe diverse fațade ale Arcului

Ce este de remarcat la acest monument al importantului împărat roman este decorarea arcului cu opt statui ale dacilor. Și nu orice fel de statui, ci deosebit de impunătoare. O mulțime de controverse s-au născut, legate de prezența acestor statui și a altor scene în basorelief în care dacii ocupă un însemnat rol atât numeric cât și ca mărime. Au fost unii istorici care au atribuit prezența pe arc a dacilor, faptului că înfrângerea lor de către armatele romane la 106 ar fi reprezentat o mare victorie a imperiului. Au fost alții care au pseudointitulat una dintre statuile de pe arc drept dac înfrint.

Aceste interpretări au fost și vor rămâne doar în ton cu orchestra falsificatorilor de istorie.

O rațiune simplă vine însă să contrazică aceste presupuneri forțate. Constantin cel Mare era, se știe, dac născut în satul Nis, la sud de Dunăre. El a fost împăratul care a mutat capitala la Constantinopol, punând bazele Imperiului Roman de Răsărit, iar prin edictul de la Milano din 313 D.H., va face creștinismul obligatoriu pe întreg teritoriul imperiului.

El urmase la tron altor doi împărați romani de origine dacă, Galer cel Bătrân, care schimbase numele Imperiului Roman în Imperiul Dacic, stabilind capitala la Salonic, și Galer cel Tânăr. Se știe, de asemenea, că în armata lui Constantin cel Mare cei mai importanți generali erau dacii, iar luptătorii daci se distingeau prin vitejie. Victoriile lui Constantin cel Mare se pot atribui astfel tocmai acestei vitejii a dacilor și de aici prezența acestora pe arcul triumfal.

Aceasta dovadă în plus a considerației și respectului față de daci, prin așezarea pe arc, are și un precedent prin existența Arcului de Triumf al predecesorului său Galeriu cel Bătrân, ridicat la Tesalonic. Și acolo, prezența comandanților daci în ilustrarea victoriei asupra perșilor este reprezentativă. Niels Hannestad afirmă că acest monument este cel mai important dintre monumentele tetrahice păstrate, el consemnând pentru eternitate triumful dacilor în întreaga lume

antică orientală și occidentală.

Un alt element care infirmă ipoteza dacilor umiliți și înfrânți ține mai degrabă de reprezentarea artistică a basoreliefulor și a statuiilor. Expresia blajină a fețelor de daci, demnitatea cu care sunt reprezentați și, nu în ultimul rând, îmbrăcămintea deosebit de îngrijită, lipsa unor elemente care să exprime umilirea lor sunt tot atâtea motive pentru a considera Arcul de Triumf al lui Constantin cel Mare o apreciere a națiunii dacice și o omagiere a propriei sale origini.

VIZIONAȚI! PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE DACIA TV

PE CANALELE DE TELEVIZIUNE
QUEENS - CANALUL 57 QPTv LUNI
SEARA: 10.30 P.M. - 11.00 P.M. VINERI
SEARA: 7.30 P.M. - 8.00 P.M.
MANHATTAN - CANALUL 34 MNN VINERI
DIMINEAȚA 11.00 A.M. - 11.30 A.M.
Conținutul acestui program este pe gustul tuturor vârstelor și preferințelor, muzică ușoară, muzică populară, momente vesele, informații politice și economice din țară și comunitatea româno - americană.
Informații la telefon: (718) 361- 6451

e-mail : stefancelmareorg@aol.com

Programul de televiziune "DACIA TV" stă la dispoziția publicului pentru filmări și editări de casete video, la evenimente deosebite cum ar fi nunți, botezuri, aniversări.

SFATUL MEDICULUI

dr. Liviu Georgescu

HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ

Hipertensiunea arterială este o boală foarte frecventă, fiind definită ca valori ale tensiunii arteriale peste 140, valoarea sistolică și peste 90 cea diastolică, dacă aceste valori au fost înregistrate repetat, de câteva ori, în poziția șezând, după un repaus de cel puțin 5 minute.

Hipertensiunea arterială este de 2 feluri:

- esențială, în care nici o cauză nu poate fi identificată și în care factorii genetici joacă un rol important;

- hipertensiunea arterială secundară, în care alte boli sau anomalii pot fi identificate.

Acestea sunt: boli renale și ale vaselor renale, boli endocrine, cum ar fi hipertiroidismul, boala Cushing, anumite tumori secretoare de substanțe care cresc tensiunea arterială.

Odată stabilit diagnosticul de hipertensiune arterială, pacientul trebuie să înceapă un program de

schimbare a stilului de viață. Factorii de risc și agravanți trebuie să fie identificați și corecți: fumatul, excesul de sare și alcool, creșterea colesterolului, sedentarismul, diabetul, obezitatea.

Este bine să recurgem la un program de exerciții aerobice, iar stresul trebuie să fie eliminat.

Acolo unde se poate, vom elimina medicamentele care cresc tensiunea arterială: multe medicamente de răceală și de tuse, anticoncepționalele, cortisonul, aspirina în doze mari și medicamentele de tip advil.

Hipertensiunea arterială este ea însăși un factor de risc pentru: bolile cardiovasculare, angina pectorală, infarctul, accidentele vasculare cerebrale, afectarea funcției rinichiului, boli ale retinei cu hemoragii și edeme, ducând la afectarea vederii. Inima suferă datorită faptului că trebuie să pompeze împotriva unei rezistențe

crescute, mușchiul cardiac se îngroașă și se dilată, circulația inimii suferă și funcția scade rezultând insuficiență cardiacă.

Cu vârsta, arterele se sclerozează și pe pereții lor se depun plăci de colesterol care scad circulația către organe. Ele se pot sparge, rezultând trombozele sau cheaguri de sânge intraarteriale. Așa se produc infarcturile și accidentele vasculare cerebrale ischemice. Uneori, arterele se dilată și se pot rupe, cu hemoragii intracraniale sau în torace și abdomen.

Datorită acestor complicații grave, hipertensiunea arterială trebuie să fie identificată și tratată prompt și corect.

Dacă valorile tensiunale nu sunt mari și pacientul nu are factori de risc, schimbarea stilului de viață poate fi suficientă.

Dacă după aceste măsuri tensiunea arterială este încă mare, tratamentul cu medicamente

trebuie instituit în funcție de nivelul tensiunii arteriale și de bolile asociate.

Se începe cu un medicament în doze crescute până când tensiunea este controlată, adică nu mai mult de 140 sistolica și 90 diastolica.

Dacă un singur medicament nu ține tensiunea arterială la valorile dorite de mai sus, o combinație de medicamente este, de multe ori, necesară.

Dozele medicamentelor adăugate ulterior sunt crescute în aceeași manieră ca și primul medicament, până când tensiunea ajunge la valorile dorite. Odată început, tratamentul trebuie luat toată viața, pentru a preveni complicațiile deja menționate. Uneori, când factorii agravanți au fost înlăturați, tratamentul poate fi redus și rareori, chiar oprit.

Este bine ca pacienții să-și măsoare tensiunea arterială

acasă, și, dacă au diabet, zahărul în sânge.

La doctor, pacientul trebuie să aibă o electrocardiogramă, chiar dacă nu are simptome cardiace, și analize de sânge și urină periodice pentru electroliți, funcția renală, glucoză, colesterol, anemie, proteine și sânge în urină.

În dietă, sunt necesare reducerea carbohidraților și grăsimilor și suplimentul de potasiu, calciu și magneziu, uleiul de pește și fibrele vegetale din fructe și legume. Fructele conțin zahăr și trebuie folosite în cantități moderate, și mai reduse la cei cu diabet.

Cooperarea cu doctorul este foarte importantă pentru un bun control al tensiunii arteriale și prevenirea complicațiilor.

Diabetul este o boală metabolică în care zahărul din sânge crește la valori anormale. Aceasta se întâmplă datorită unei lipse relative sau absolute de insulină, hormonul produs de pancreas.

În diabetul așa zis de tinerețe, care apare la copii, adolescenți și tineri, producția de insulină a pancreasului e diminuată substanțial sau absentă, datorită, în general, unui proces autoimun. Pacienții sunt slabi și au nevoie de tratament cu insulină

În diabetul de maturitate, pacienții sunt de cele mai multe ori supraponderali sau obezi, iar nivelul de insulină poate fi normal sau ceva mai scăzut. Aici intervine rezistența celulară la insulină și factorul genetic joacă un rol important. La aceștia diabetul se instalează încet iar simptomele care ridică suspiciunea de diabet sunt: senzația de foame și sete exagerate, volumul excesiv al urinei, transpirații anormale, infecții repetate, furunculoză extinsă, mâncărime genitală, vindecarea defectuoasă a rănilor, slăbiciune, amețelală.

Diabetul este o boală sistemică, deci poate afecta orice sistem și organ al corpului. Afectarea se produce prin compromiterea circulației vaselor mici și mari. Complicațiile cele mai de temut sunt:

- hemoragiile și edemele oculare ducând la orbire;

- afectarea rinichiului, la început, prin eliminarea

proteinelor în urină și, mai târziu, afectarea funcției renale până la compromiterea totală și dializă;

- ateroscleroză exagerată, tulburări de coagulare și ale pereților vasculari ducând la infarctele miocardice și accidente vasculare cerebrale și paralizii;

- arterite complicate în cazuri extreme de gangrene și

DIABETUL ZAHARAT

amputații;

- tendinite și artrite, sindroame de tunel carpal;

- afectări nervoase ducând la sindroame dureroase, de lipsă a senzațiilor, paralizii motorii sau ale intestinelor cu constipație sau diaree;

- variații ale tensiunii arteriale.

Diabeticii sunt predispuși la infecții de tot felul.

În cazuri extreme, diabeticii pot intra în comă.

Factorii agravanți sunt: deshidratarea, excesul alimentar, nerespectarea tratamentului pentru diabet și anumite medicamente cum ar fi diureticele și cortizonul. Zahărul în sânge trebuie să fie verificat ca și colesterolul, anual, și chiar mai frecvent dacă persoanele au un risc crescut sau au simptome sugestive.

Persoanele cu risc crescut sunt cele care au diabetici în familie, care sunt sedentari și

supraponderali, fac excese de dulciuri, au infecții repetate, alcoolicii și cei cu pancreatită cronic, persoane cu valori minimale anormale în trecut, femeile care au născut copii cu greutate crescută, pacienții care iau anumite medicamente.

Odată pus diagnosticul de diabet, pacientul trebuie pus pe o dietă adecvată și urmări

frecvent. Dacă valoarea zahărului în sânge nu e foarte mare, în general sub 200 mg pe ml, se indică o dietă balansată cu reducerea carbohidraților (dulciuri, pâine, paste, cartofi), a grăsimilor animale și cărni roșii și inițierea unui program de exercițiu fizic. Același regim se indică și pentru cei cu colesterol ridicat.

De cele mai multe ori, diabeticii au un dezechilibru mai amplu al metabolismului cu creșterea colesterolului și a trigliceridelor. Dacă acest regim nu scade zahărul în limitele dorite, adică cât mai aproape de normal, pentru a evita complicațiile, se indică tratamentul cu medicamente.

Diabetul la tineri se tratează de la început cu insulină pentru că aceștia au nivelul de insulină foarte scăzut sau nul.

Diabetul de maturitate se tratează cu pastile care au diferite mecanisme de acțiune: stimularea insulinei din pan-

creas, scăderea producției de zahăr la nivelul țesuturilor, în special la nivelul ficatului, mușchilor și intestinelor, și scăderea rezistenței celulelor la acțiunea insulinei. Se începe, de obicei, cu un tip de medicament și se crește până la doza maximă, apoi se fac combinații de medicamente dacă primul sau al doilea în doze maxime nu au dat rezultatul dorit în combinație cu o dietă adecvată și exercițiu.

În final, se adaugă insulina, care trebuie să fie evitată pe cât se poate. Medicamentele care cresc glicemia trebuie să fie evitate sau prescrise cu precauție. Deshidratarea la diabetici este periculoasă și trebuie să fie evitată cu orice preț.

Pacienții cu diabet au de obicei și alte boli ca hipertensiune și hiperlipidemie care necesită tratament adecvat. Pe lângă examenele generale fizice, de sânge și urină, pacienții cu diabet trebuie să aibă un examen anual la oftalmolog și la podiatrist pentru că tăieturile, mai ales la picioare, se pot vindeca greu și se pot infecta.

Proteinele în urină se verifică anual iar glucoza legată de hemoglobină, glicohemoglobină, o dată la trei luni.

Acestea ne indică un bun control al glicemiei și, prin urmare, absența sau întârzierea apariției complicațiilor, uneori foarte grave, ale diabetului.

REMEDII STRĂVECHI

BOABELE DE IENUPĂR

Ienupărul este folosit în tratarea următoarelor afecțiuni: cardiace și circulatorii, gastro-intestinale, hepatice, prostată, astm bronșic, psihopatii, viroză respiratorie, urticarie, furunculoză, psoriazis, ciroză hepatică, reumatism, cefalee, varice, gută, menopauză, obezitate, ș.a.

Cura durează 23 de zile. În prima zi se iau patru boabe de ienupăr, în a doua zi cinci boabe, apoi se crește progresiv până în ziua a douăsprezecea când se iau cincisprezece boabe.

Din ziua a treisprezecea începem să scădem câte o boabă zilnic, până la sfârșitul curei. Pentru un tratament complet este nevoie de 213 boabe de ienupăr. Înainte de a fi înghițite, este nevoie ca boabele să fie mestecate foarte bine.

Nu se recomandă boabele de ienupăr în afecțiunile renale inflamatorii.

Hristu Căndroveanu:

"Nu suntem o minoritate. Suntem români și vrem să rămânem români"

de Marius Dobrescu

Domnule Căndroveanu, este evident că, în ultima vreme, despre aromâni se vorbește din ce în ce mai puțin. Când se discută despre "românii din vecini", atât autoritățile, cât și media românești manifestă un soi de oboșală sau, mai rău, de plictiseală. Iată de ce cred că o discuție despre aromâni, cu dvs., ar fi utilă și interesantă. Pentru început, ar fi bine să ne spuneti câte ceva despre originea românilor de la sudul Dunării. Așadar, de unde au apărut aromânii?

Vorbind despre aromâni, cineva spune că singura diferență dintre ei și români este un aprotic: aromâni - români. Dar, cei mai numeroși dintre ei, farseroții, nici măcar nu-și spun aromâni, ci rămâni. Deci, există chiar conștiința populară că ei, aromânii, sunt români și nu altceva. Este limpede că este așa, pentru că aromânii sunt urmașii tracilor balcanici și, după cum se știe, geții și dacii erau și ei traci, tracii din Dacia. Sigur că între geto-daci și tracii din sud erau oarecare deosebiri dialectale, așa cum există, și în prezent, deosebirea aceasta dialectală între dacoromani și aromâni. Se știe că aromânii nu vorbesc dialectul dacoroman - și nici nu era posibil așa ceva, ei fiind formați în sud - ci dialectul macedoroman, adică cel din sudul Dunării. Lingvistul german Gustav Weigand a fost primul care i-a numit aromâni și, de atunci, s-a încetățenit acest termen.

Deci, repet și subliniez: aromânii sunt urmașii locali ai tracilor. Aceasta este una dintre teoriile privind originea lor și mi se pare cea mai plauzibilă.

Există și o altă teorie: că aromânii ar fi urmașii unei părți din populația romanizată a Daciei, care s-ar fi deplasat în sud, mai ales că romanii erau crescători de oi, și care ar fi ajuns, cu turmele lor, până în Pind. Există o asemenea populație, dar ea este puțin numeroasă și nu se poate explica așa prezența masivă a aromânilor în Peninsula Balcanică.

Dacă vorbim despre numărul lor, firește că statisticile actuale sunt nerelevante. Totuși, câți aromâni există în Balcani și unde sunt amplasați?

Sigur, majoritatea covârșitoare a aromânilor se află în Peninsula Balcanică. Cei mai mulți dintre ei sunt în Grecia, în jur de 700 000 de suflete. Să nu vă mire asta, pentru că Dimitrie Bolintineanu spunea, într-o carte scrisă în 1856, după o călătorie în locurile natale ale tatălui său, ca, la începutul sec. al XIX-lea, conform unor statistici turcești, aromânii erau cam 1.250.000. Păi, pe atunci, spune el, nici grecii nu erau mai mulți,

nici bulgarii și nici sârbii. Prin urmare, dacă aromânii nu ar fi fost asimilați continuu, astăzi ar fi putut să fie un popor cam cât grecii sau cel puțin cât albanezii.

Scriitor, ziarist și editor, Hristu Căndroveanu este președintele Societății de Cultura Macedoromana și un reputat specialist în problemele romanilor de la sudul Dunării. Este editorul a numeroase culegeri de folclor macedoroman, precum: "Antologie de lirică aromână" (1975), "Antologie de proză aromână" (1977), "Povești de la miazăzi" (1976), "Cinci balade aromâne" (1996) etc. Editează revistele "Desteptarea" și "Dimandarea parinteasca". Este autorul unui impresionant roman inspirat din viața romanilor sud-dunareni ("Marea serenității", 1996). Hristu Căndroveanu este, într-un cuvânt, omul cel mai potrivit pentru a vorbi despre chestiunea aromână.

Lucrurile nu stau așa, pentru că ei, de secole, sunt asimilați fără încetare. Și în Albania sunt destul de mulți, mai ales în sud: în jur de 400.000. În Macedonia, sunt cam 200.000-250.000 de aromâni. Și chiar aici, în țara românească, veniți succesiv, începând din sec. al XVIII-lea, s-ar afla iarăși în jur de 200.000 de aromâni.

Se știe foarte puțin despre istoria aromânilor, mai ales despre începuturile lor.

Istoria aromânilor a fost destul de furtunoasă, o istorie care nu le-a permis să se afirme. Și când spun asta, mă gândesc la faptul că ei nu și-au putut întemeia un stat statornic, cum s-a întâmplat aici, la nordul Dunării, pentru că numai într-un stat care are granițele lui și care-și apără acel teritoriu, un popor se poate dezvolta.

Așadar, istoria a fost mai vitregă cu aromânii. Este adevărat că, încă din sec. al X-lea, ei au început să-și întemeieze așa-numitele vlahii (Vlahia Mare, de pildă, despre care a scris atât de frumos George Murmu), dar nu au reușit să mențină aceste formațiuni statale, pentru că ei au trăit numai între neamuri străine. Doar în sec. al XII-lea au putut să întemeieze ceea ce s-a numit imperiul romano-bulgar, al Asaneștilor.

O figură strălucită a acestui imperiu a fost Ioniță, cel care a intrat în contact cu papa Inocențiu al III-lea. În corespondența pe care au purtat-o, papa îi "deschidea ochii" lui Ioniță spunându-i că este de sânge latin și că ar trebui, prin urmare, să treacă la catolicism.

Deși Inocențiu i-a trimis un înalt prelat care să-l încoroneze, felul cum a fost tratat, cu mult sub pretențiile lui, l-a nemulțumit pe Ioniță. Urmarea: el a refuzat să treacă cu aromânii la catolicism, ceea ce a fost o eroare fatală. Asta v-o spun eu, un credincios ortodox. De ce a fost o eroare? Pentru că, dacă Ioniță ar fi făcut-

o atunci, în sec. al XII-lea, aromânii n-ar mai fi fost asimilați. Dar n-a fost să fie așa și, peste un secol, imperiul lui a devenit imperiu bulgar.

Există obiceiuri sau tradiții care să-i apropie pe aromâni de români și să-i deosebească de popoarele în mijlocul cărora trăiesc?

Bineînțeles că există așa ceva: obiceiurile de Crăciun, obiceiurile de Paști, cele de la nunți, și de botezuri. Categorie, sunt aceleași. De altfel, și vocabularul spune asta: bisearica, cruti (cruce), preftu (preot) sunt aceleași, deși ei se află la o depărtare de sute de kilometri de masa românească de peste Dunăre.

Marea asemănare a celor două dialecte, daco-roman și aromân, nu mai trebuie demonstrată. O simplă frază, rostită în ambele dialecte, poate fi cel mai bun argument.

Acest lucru a fost confirmat de înșiși cronicarii medievali bizantini, care au scris: "Vlahii de la noi vorbesc o limba asemănătoare cu cea a vlahilor de peste Dunăre". Deci, opinia generală este că aromânii și românii sunt de același neam. Faptul că mai sunt unii, chiar printre noi, care neagă acest lucru, nu li se poate imputa lor, ci ignoranței în care au fost ținuți. Eugeniu Coșeriu, un mare filolog care trăiește la Tübingen, în Germania, mi-a spus odată, apropo de acest fapt: "Dragul meu, sigur că sunt asemenea români, în Albania sau în Grecia, care, neinformați, cred că numai ei vorbesc această limbă. Dacă ar ști însă că și-n altă parte se vorbește la fel, în mod sigur și-ar da seama că fac parte dintr-un ansamblu, dintr-o comunitate mult mai mare".

De altfel, toți marii istorici, toți marii filologi au spus același lucru. Și nici nu e nevoie de prea multe demonstrații. Iată, am să vă dau un exemplu care ilustrează faptul că aromânii și românii vorbesc aceeași limbă. Am fost în Albania, cu mulți ani în urmă. Călătorind spre Korçea, ne-am apropiat de Bitkucë, un sat

aromânesc din zonă, pe care am vrut să-l vizităm. Până am ajuns noi acolo, la marginea satului s-a strâns un grup de oameni.

După ce am coborât din mașină, eu i-am salutat: "Bună ziua, oameni buni!" S-a lăsat o tăcere de câteva clipe, de uimire, după care unul dintre ei a îndrăznit să răspundă: "Di iu ești timi, di la noi, di aua?" (De unde ești, de la noi, de aici?) La care eu am răspuns: "Nu, eu nu escu di aua, escu di Romania." El a rămas uimit: "Ma cum? Ari ramâni și în România?" (Dar cum? Sunt români și în România?). În simplitatea lui, mai ales că pe vremea aceea erau ținuți de Enver Hodja într-o ignoranță totală, nu știa că mai vorbesc și alții limba română. Intelectualii sau cei care au mai umblat prin lume n-au mai avut astfel de dileme.

E clasic cazul lui Averchie, călugărul de la Muntele Athos, care, venind în țară cu treburi și aflându-se pe câmpul Cotrocenilor, unde tocmai se desfășura o paradă militară în prezența lui Cuza Vodă, auzind comenzile comandanților, a sărit în sus și a exclama: "Și eu escu armân!" Această întâmplare nu trebuie să ne mire, pentru că aromânii au același fond principal de cuvinte ca și românii, ceea ce spune de la sine că sunt chiar români. Pâini, apă, frate, soră, feata, ficior, folosite zi de zi, arată cel mai bine lucrul acesta.

Care este situația actuală a aromânilor în Balcani? Cum sunt considerați ei în secolul 21?

Situația lor, astăzi, este catastrofală. Probabil că nu vor trece multe decenii, 20-30 de ani, și în Balcani nu se va mai vorbi aromânește. Am informații că, de exemplu, în Pind, în satele aromânilor, nu mai auzi vorbindu-se acest dialect decât la oamenii în vârstă. Chiar și așa, ceea ce se vorbește este foarte împetrită, mai ales cu grecismele. Asta se întâmplă și în Albania și în Macedonia, la Skopje, unde, de asemenea, am fost.

Dacă statul roman nu va face ceva, această populație va fi integral asimilată. Aici e ceva de neînțeles: România mică a putut să deschidă peste 125 de școli și de biserici, și România noastră de astăzi, chiar dacă nu mai este România mare, nu poate face chiar nimic? Sigur, nu mai pot fi deschise vechile școli, pentru că

aromânii cred acum că sunt un alt popor și că vorbesc o altă limbă, ci altceva, mult mai inteligent. Să-i lase pe aromâni să învețe în limba popoarelor printre care trăiesc, dar să ceară ca în programa analitică, în zonele unde aromânii sunt majoritari, să se introducă ore de limba română și de dialect aromân. Măcar atâta lucru ar putea face statul roman. Dar, dacă n-o va face mai repede, peste zece-douăzeci de ani n-o să mai aibă pentru cine. E mare păcat că se întâmplă așa...

Există unele voci care susțin că ar fi poate mai avantajos, din punct de vedere material, ca aromânii să se declare aici, în România, minoritate națională și să obțină, în felul acesta, niște stipendii de la guvern. Cum comentați aceste afirmații?

Lucrul acesta mi s-ar părea un sacrilegiu.

Cândva, când era ministru al Culturii, dl. Andrei Pleșu mi-a spus așa: "Domnule Căndroveanu, acceptați că sunteți o minoritate și veți avea susținere cum au albanezii, de exemplu, care sunt puțini, câteva mii de oameni, sau celelalte minorități, și totul va fi OK." Și eu i-am spus: "Domnule ministru, de-aș ști că vor pieri aromânii, și eu, cel puțin, personal, nu pot accepta așa ceva. Pentru că noi nu suntem minoritate. Suntem români și vrem să rămânem români. Cum să accept eu să mă consider minoritar? Când eram elev de liceu, tatăl meu mi-a spus: "Noi, românii, am avut două gospodării, mai băiaute. Una aici, în nord, peste Dunăre, unde ne aflăm acum, și alta acolo, în sud. Și aia de acolo a luat foc, cum se vede, pe aia n-o mai avem, așa că, uite, am venit aici". Păi, s-ar întoarce tatăl meu în mormânt, dacă eu, Căndroveanu, om care a învățat carte românească aici, și scriitor, și accepta ideea că aromânii sunt o minoritate. În ruptul capului, nu. Și toți cărturarii aromâni adevărați sunt de acord cu mine că suntem români și că nu trebuie să acceptăm în nici un caz să fim considerați o minoritate.

REÎNVIEREA DACIEI DIN NOU LA RADIO ROMANIA ACTUALITĂȚI

Postul național de radio «Romania Actualități» revine în atenția iubitorilor istoriei dacilor. În zilele de luni 3,10,17, 24 și 31 martie de la ora 0.15 în cadrul emisiunii "Noapte Albastră" și în zilele de duminică 23 și 30 martie orele 0.30 în cadrul emisiunii "Radio Radios" veți avea ocazia să fiți alături de dr. Napoleon Săvescu și invitații săi într-o rubrică deja consacrată: REÎNVIEREA DACIEI.

ATLANȚII DIN CARPAȚI

ecouri livrești sau realitate istorică

de **ADRIAN BUCURESCU**

Imperiul Atlant m-a fascinat încă din copilărie.

Am știut de atunci că nu doar Strâmtoarea Gibraltar se numea în vechime Coloanele lui Herakles, ci și Strâmtoarea Bosphor.

Apoi mi-am dat seama că Marea Neagră desparte două continente, Europa și Asia, și că ea este Marea Atlantă pomenită în dialogurile lui Platon. Statuetele zise Gânditorul și Femeia lui, descoperite lângă orașul Cernavodă, ce-i reprezintă pe Poseidon și Kleitho, mi-au confirmat ipoteza că, Imperiul Atlant își avea centrul pe țărmul apusean al Mării Negre.

Am copilărit nu numai în satul meu natal, ci și la Copuzu, sat aflat la poalele cetății getice Helis, de la Piscul Grăsanilor, loc înconjurat de legende și taine. Am crescut cu patimă pentru geto-daci.

La 14 septembrie 1980, aflându-mă la pescuit pe malul de vest al Lacului Sărățuța, am avut o revelație mistică, o vedenie a Celor Doi Zalmoxis, ce mi-a priment definitiv destinul.

Sunt licențiat în Litere, ceea ce presupune că nu sunt străin de lingvistică, de mitologie și folclor, de literatura noastră arhaică și chiar de istorie. Vreme de 11 ani, am fost profesor de limba și literatura română.

Am publicat, în ziare și reviste, câteva mii de articole privind istoria, religia, limba și literatura noastră arhaică și chiar de istorie. Vreme de 11 ani am fost profesor de limba și literatura română.

În afara imensei bibliografii pe care am parcurs-o, am străbătut pământul românesc în cruciș și în curmeziș, cercetându-i cu luare aminte, vestigiile, în muzee, în orașe și sate, în ruine străvechi, în

Volumul "Atlantii din Carpați", apărut la inspirata editură OBIECTIV din Craiova, își are obârșia în tenacitatea aproape obsesivă a unui autor care ne-a obișnuit cu lovituri de teatru. "Dacia secretă", "Dacia magică" și "Enigma Atlanților" sunt puncte de referință în domeniul preistoriei acestui spațiu în care trăim. Convingerea lui Adrian Bucurescu este că dacă vrem să ne cunoaștem adevărata istorie, trebuie să pornim de la începuturi. Și aceasta pentru că numai acolo pot fi descoperite Marile Secrete. Așa cum afirma Eugen Delcea, editorul acestui volum de excepție, "Atlantii din Carpați" dezvăluie și o serie de mari secrete ale omenirii, pe care unii le-ar vrea îngropate pentru totdeauna. Parcurgând doar introducerea acestei lucrări trecem pe un tărâm plin de mistere la a căror dezlegare nu am visat niciodată.

Vladimir Brilinsky

munți, dealuri și văi, în câmpii și pe țărmul Mării Negre. Am ajuns la Balci și la Varna, la Cernăuți și în Maramureșul istoric, până la Ujgorod.

Întru aceasta, am norocul că menirea mea de jurnalist la Departamentul Cultură al Cotidianului „România Liberă” este de a scrie despre muzee și monumente istorice.

La leatul 1997 am publicat volumul, „Dacia Secretă”, la editura Arhetip, urmat, în 1998, de „Enigma Atlanților”, la editura Axa. În 1999, la editura Arhetip, am publicat volumul „Dacia Magică”. Mi-au mai apărut încă trei cărți, dar fără legătură cu istoria. Mărturisesc, cu smerenia cuvenită, că volumele istorice au avut succes la publicul larg, iar printre unii „specialiști” au stărnit neceaz.

Neavând argumente împotriva unor noutăți științifice, adversarii m-au atacat verbal și în scris, ploua cu insulte. S-au aflat totuși oameni de cultură, inclusiv străini care să aprecieze cărțile.

Slavă cerului, nu sunt singur pe drumul inițiat! Dar se pare că noi, Străjerii Sfântului Graal, suntem o specie pe cale de dispariție.

Dacă-i așa măcar să pierim cu fruntea sus!

„Enigma Atlanților” este o carte diferită de prezentul volum, dar duce la aceeași magnifică istorie a primului și a celui mai întins imperiu din lume.

Am străbătut o parte din cel de-al doilea regat atlant, Germania, Buerebuistas până la lacul Constanța, adică până la hotarul apusean al Împărăției lui Buerebuistas. Am mers prin cea de-a treia țară atlantă, Italia de la Trieste până în Insula Capri. Am survolat Iranul, Afganistanul, Pakistanul și India care, în străvechime, au făcut parte din al șaselea regat atlant. Am avut privilegiul de a vedea Egiptul, spectaculosul continuator al celui de-al optulea regat atlant, cercetând piramidele și Sfinxul de la Gizeh, templele de la Luxor și Karnak, mormintele de pe Valea Regilor și Valea Reginelor și

muzeele. Am călătorit cu vaporul pe apele Nilului și am străbătut pustiul egiptean. În fine, am fost în Tunisia, parte din a zecea țară atlantă, prin vechile ei cetăți, precum și în safari prin selenara Sahară. Am ajuns în China, lămurindu-mă asupra unei culturi străine, celei atlante.

Așadar, volumul „Atlantii din Carpați” este înălțat, în bună parte, pe ceretări la fața locului, nu numai pe străvechi ecouri livrești sau folclorice.

Pe cei de bună credință îi salut. Pe detractorii Daciei, pe cei roși de prejudecăți și de complexe de inferioritate, îi deplâng...

De fapt, mi-e

Dor de Zalmoxis

În globul de cristal m-am privit az-noapte: aveam păr de aramă și pielea de lapte. Parcă eram un principe get, Cu ochi mari și verzi-albăstrui, Cu mâna pe pumnalul nemilos Kogaionul să-l sui Și între zăpezi să-mi dau foc Iar cenușa să-mi-o spulbere vântul Și sufletul în straie de paradă Să părăsească în triumf pământul

Dacia Magazin

Publicație lunară de istorie și cultură

Dr. NAPOLEON SĂVESCU

director fondator

Vladimir Brilinsky

redactor șef

Volodia Macovei

secretar general de redacție

Bogdan Brilinsky

tehoredactor

COLABORATORI

Prof. Mihaela Albu N.Y.

Columbia University

Emilia Alexandrescu N.Y.

Adrian Bucurescu

Prof. Augustin Deac

Prof. Gheorghe Iscru

Lucian Stanciu

FOTOREPORTER

Radu Brilinsky

CORECTOR

Emilia Boldur

Publicație editată de fundația

DACIA REVIVAL

INTERNATIONAL

sub patronajul:

dr. DANIEL

CIMPONIERU

dr. LUCIAN DAJDEA

dr. LIVIU GEORGESCU

dr. MIRCEA GOLIMBU

dr. NAPOLEON

SĂVESCU

dr. NICK STOIAN

REDACȚIA:

Com. Oraștioara de Sus

sat. Grădiștea de

Munte nr.147

tel/fax 0040 254 223853

e-mail nunub@mail.recep.ro

www.dacia.org

Tiparul executat la imprimăria

GraphoTipex Deva

ISSN 1583-5316

POLEMICI

Să ne rupem de trecut

(continuare din pag. 2)

Asistăm cu mâhnire la o... recrudescență?...

Denaturând adevăratul sens al „naționalismului”, acest nobil sentiment, identificat de marele nostru istoric Nicolae Iorga, ca și de întreaga pleiadă de frunzași ai intelectualității românești, în autenticul, vigurosul și sănătosul „patriotism”, care a mobilizat generații și generații de luptători în vederea împlinirii marilor aspirații naționale.

Noi credem că a sosit vremea, iar timpurile sunt prielnice pentru a scoate la iveală acest trecut îndepărtat al poporului nostru, atât de contestat și învăluit în ceața vremurilor pentru a ne găsi plămada etno-culturală

multimilenară, din care venim și care ne-a marcat din capul locului identitatea.

De aceea, se cuvine a începe istoria poporului nostru cu începutul, fapt remarcabil și de mult hălitul Nicolae Densușianu, eminentul istoric care preciza: „Istoria noastră nu începe cu Herodot” (citit de la dreapta spre stânga cum scriau geto-dacii). Aflăm că urmașul dorienilor din Carpați purta numele de Todore, adică Tudor, iar ce afirma părintele istoriei despre daco-traci, se referea la o perioadă târzie a istoriei noastre. Homer și războiul troian erau un punct de reper, dar înainte de homer (ionianul) și mai înainte de greci, a existat o civilizație anterioară celei elene a cărei leagăn s-a aflat la Dunărea de jos. Poporul român este de-

scendent direct prin străbunii săi din locuitorii ancestrali ai acestui pământ și conservă tainice și neștiute realități, pomind de la pragul începutului de lumi.

Aurul dacilor între mit și realitate, între îmbogățire și blestem

Oriunde și oricând a fost vorba despre aur, isteria îmbogățirii a dominat omenirea. Fabulații și legende, care de care mai uimitoare, s-au prăvălit spre urechile celor auziți de senzațional metamorfozându-se cu rapiditate, capătând noi elemente inventate la gura sobei. Deosebit de incitante, povestirile despre aur ajung la cei dornici de îmbogățire rapidă, provocând adevărate exoduri către locurile de origine ale acestor legende. Cu toată circumspecția asupra acestor fabulații, trebuie recunoscut faptul că nici o legendă nu s-a născut fără un capăt de ață care să fi fost înnodat la realitate.

Ultimii ani au readus în actualitate, poate mai furtunos ca niciodată în decursul istoriei, comorile dacilor din Munții Orăștiei. După fabuloasele cantități de aur și argint care au luat drumul Romei când Traian și-a instalat talpa în Dacia, după zecile de mii de monede descoperite pe la 1500 în albia Streiului de niște pescari, monede ce valorau cât o sută de mii de soldați cu armuri și cai la un loc, după alte zeci de descoperiri întâmplătoare care au reușit să îmbogățească generații întregi și, nu în ultimul rând, după aproape un secol de săpături arheologice științifice care nu au scos la suprafață aurul mult visat de aventurieri, se părea că poveștile despre aurul dacilor s-au cam terminat. Munții Orăștiei au rămas, preț de câteva decenii, în liniște. Pe timpul verilor doar, echipe de arheologi mai cotrobăiau prin cetățile lui Decebal, făcând săpături într-o acută lipsă de tehnologie și de mijloace financiare.

Scriam "se părea" că poveștile s-au terminat și că liniștea s-a așternut peste ținuturile de unde Burebista tuna acum mai bine de două mii de ani să se stărpească viile. Ținuturile acestea blestemat de frumoase n-au fost niciodată

părăsite. Mai cu frica în sân, mai cu sabia în mână, mai cu voia lui Zalmoxis, oamenii au rămas statornici, păstrându-și tradițiile, identitatea și, nu în ultimul rând, aurul moștenit din moși strămoși. Ei și-au ascuns aurul de lăcomia și rapacitatea celor care le călcau pământurile sau erau la putere. Rând pe rând, mai întâi de romani, apoi de hoardele migratoare, de voievozii auziți de aur, de grofi lacomi și dornici de lux, de chiaburi, de comuniști, de tot felul de aventurieri care nu se dădeau în lături de la nimic pentru un pumn de galbeni. Și l-au ascuns în cele mai felurite locuri. În pământ, în zidurile caselor, prin poduri și cocini, pe sub cușca cănelui, ferit de ochii și dorințele amatorilor de metal galbeni.

Aurul jurat

Mulți din cei care ascundeau aurul duceau cu ei pe cealaltă lume și secretul locului pe care îl aleseseră pentru siguranța averii lor. Treceau ani până când unele din acele locuri erau decoperite, mai mult sau mai puțin întâmplător. Moștenitorii de câteva generații sau aventurieri în căutarea îmbogățirii rapide îl descopereau și fie îl vindeau, fie îl ascundeau în locuri numai de ei știute. Dacă descoperirea se făcea de mai mulți oameni urma împărțea. Și, cum comercializarea aurului a fost totdeauna anevoioasă, de cele mai multe ori, în așteptarea unor momente prielnice, descoperitorii îl îngropau la rândul lor, urmând un ritual moștenit din cele mai vechi timpuri. Toți cei care aveau parte din acest aur jurau să nu se atingă de locul cu pricina decât împreună. Dacă unul dintre ei murea, aurul rămânea pentru totdeauna în acel loc, ceilalți trebuind să renunțe la el de frica blestemului.

În tovărășia blestemului

Blestemul însă exista nu numai pentru cei ce juraseră. Aurul rămânea acolo purtând cu el blestemul peste sute și mii de ani, până când cineva se încumeta să

l atingă. Speculații sau nu, evenimente reale s-au derulat de-a lungul timpului, relevând faptul că legătura dintre aur și nenorociri nu este una tocmai întâmplătoare.

Marin V. din satul Ludești, la 52 de ani, observă într-o noapte, în grădina sa, un foc nefiresc. Flacăra avea cam o jumătate de metru înălțime și palpaia încet de o culoare albastruie și durând mai puțin de un minut. Marcând locul, merge în casă și îi povestește nevastei. Cu tot avertismentul ei, dis de dimineată se apucă de săpat și descoperă o oala din lut plină de galbeni. Bucuria lui era fără de margini, la fel cu îngrijorarea femeii care se temea de blesteme. După o dispută aprinsă, Marin se lasă înduplecat de rugămintele femeii și îngroapă aurul. Dar în alt loc, numai de el știut. În acea seară, nevasta își găsește bărbatul paralizat, în grajd. El trăiește și acum, de peste șapte ani. Incapabil să rostească ceva, incapabil să-și amintească locul în care și-a ascuns averea lui de o noapte.

Milan S. din Grădiștea de Munte, băștinaș al Munților Orăștiei, știa de la bunicul său că undeva, prin curtea vecinilor, în noaptea Sânzenelor, prin treizeci și ceva se arăta se foc mare. Mănat de sărăcie și lăcomie, Milan căuta nopțile pe băjbăite prin ograda alăturată fără ca vecinul să prindă de veste. Acesta se trezea de dimineată găsindu-și curtea scormonită și nu pricepea ce se întâmplă. Cărțițele nu făceau gropi așa de mari. Într-una din zile, vecinul observă o săpătură mai mare ca de obicei. Puse mâna pe lopată și începu să dea la o parte pământul afănat din groapă. Pe la jumătate de metru, când pământul devenise mai tare, găsi doi bani de aur. Pe atunci, pe la Grădiștea tot veneau arheologi care săpau la Cetate. Chemă pe doi, le povesti pățania și le dădu monedele. Primi pentru fiecare câte 30 de lei. După 37 de ani, la o nedeie în Costești, Milan, băut, se lăudă în crășma satului, că are ascuns atâta aur cât să cumpere tot satul. Prietenii îl crezură și au

puseră fel și fel de pariuri. Încinși de băutură, porniră prin beznă împreună cu Milan spre locul cu pricina. Pe drum, acesta apucă să le spună că a găsit aurul în curtea vecinului său. Când treceau puntea de lemn peste râul Grădiștea, aceasta s-a rupt. Au căzut cu toți în apă. Nici unul nu păși nimic, în afară de Milan. Într-o apă ce trecea puțin peste genunchi îl găsiră abia dimineată, o sută de metri mai în jos, înecat. Locul unde își ascunsese banii Milan îl mai căută și azi cei care au aflat de această întâmplare.

Sapta nebuna și peștera comorii

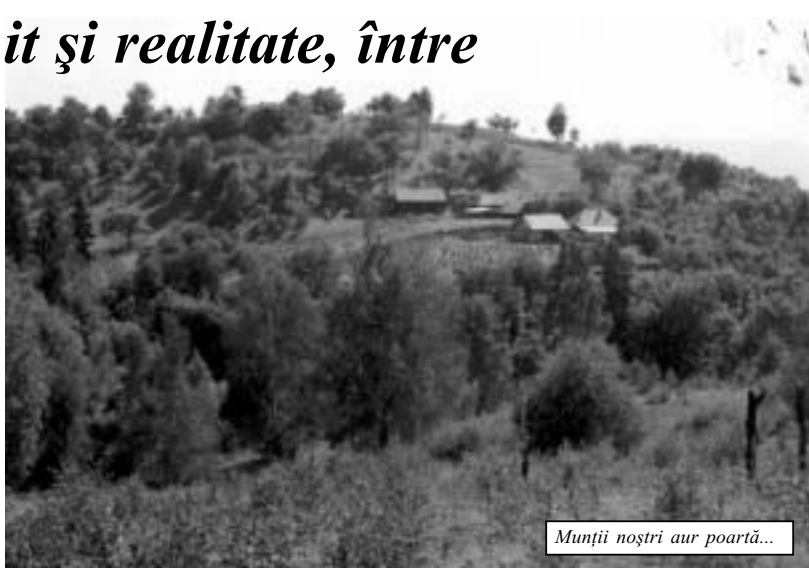
Când cotrobăie prin memoria lor încărcată de mituri, bătrânii locului își mai amintesc de poveștile bunicilor despre Sapta nebuna. Mergând la păscut cu vacile prin vătoapele de la Valea Rea, femeia găsi într-o zi o ușă mare de piatră care dădea într-o văgăună. Fără teamă, ea intră și găsi un adevărat tezaur. Doi câini mari de aur străjuiau o încăpere plină de obiecte de aur, care de care mai frumoase și mai mari. Deodată, ușa se închise în urma ei, dar strălucirea aurului era așa de puternică încât înăuntru era lumină. Se așeză pe un jilț mare de aur și, privind minunățiile din jurul ei, adormi. Când se trezi, lângă ea era un animal nedeșluit care bea apă dintr-o scurgere din bolta încăperii. Fiindu-i sete, bău și ea. Când termină de băut, ușa se deschise dintr-o dată și ea ieși la lumină. Plecă într-o fugă acasă dar, spre surprinderea ei, nimeni nu o mai cunoștea. Cu toate încercările ei de a-i convinge că ea este Sapta care a plecat cu o zi în urmă cu vacile la păscut, oamenii o priveau uimiți fără a da un semn că ar cunoaște-o. Pentru că era curată și îngrijită, o familie de mărgineni a luat-o ca fată în casă. În fiecare zi ea își depăna povestea de nenumărate ori celor care se încumetau să o asculte. După un timp unii au bănuț că ce povestește ea nu este doar rodul unei minți rătăcite și au

încuviințat să o însoțească la locul cu pricina. Cu mic, cu mare, au pornit după Sapta care urma să le arate marea grozăvie. După o zi întreagă de căutări zadarnice, nu găsiră nimic. Ușa de piatră parcă intrase în pământ. Dezamăgiți, sătenii au lovit-o cu pietre pe Sapta și au alungat-o. Mulți ani după aceea, cei care băteau cărările Munților Orăștiei o întâlneau pe Sapta nebuna care, cu privirea rătăcită și bolborosind mereu, căuta o ușă de piatră.

Poate că această ultimă întâmplare ar fi trebuit catalogată ca o legendă pitorească a locurilor, perpetuată peste ani. Numai că, la sfârșitul acestui mileniu, o scrisoare anonimă anunța o descoperire senzațională făcută de niște studenți care, într-o drumeție, au dat peste o peșteră plină de aur. Recompensa cerută era fabuloasă și cei care au primit scrisoarea au luat-o ca pe o glumă. Descrierile peșterii și ale obiectelor de aur semănau însă izbitor cu ceea ce Sapta nebuna le îndruga cu mult timp în urmă localnicilor.

Astfel de istorii și similitudini există cu zecile prin aceste zone. Odată cu febra aurului, s-a trezit la viață și izvorul legendelor și al vorbelor purtate cu iuțeala vântului. Atunci când moartea vine pe neașteptate, puțini sunt localnicii care nu beneficiază la propriile priveghiuri, alături de tradiționalele bocete, de bârfe rostite în șoaptă și pe furis. Atunci babele satului sau, după caz, tinerii aduc vorba despre cum mortul căutase sau găsisse aur, cum se îmbogățise și nu avusesse parte de el, despre averile strânse a celor care sunt în viață, despre jurămintele călcate și, mai presus de toate, despre blestemul neiertător al aurului.

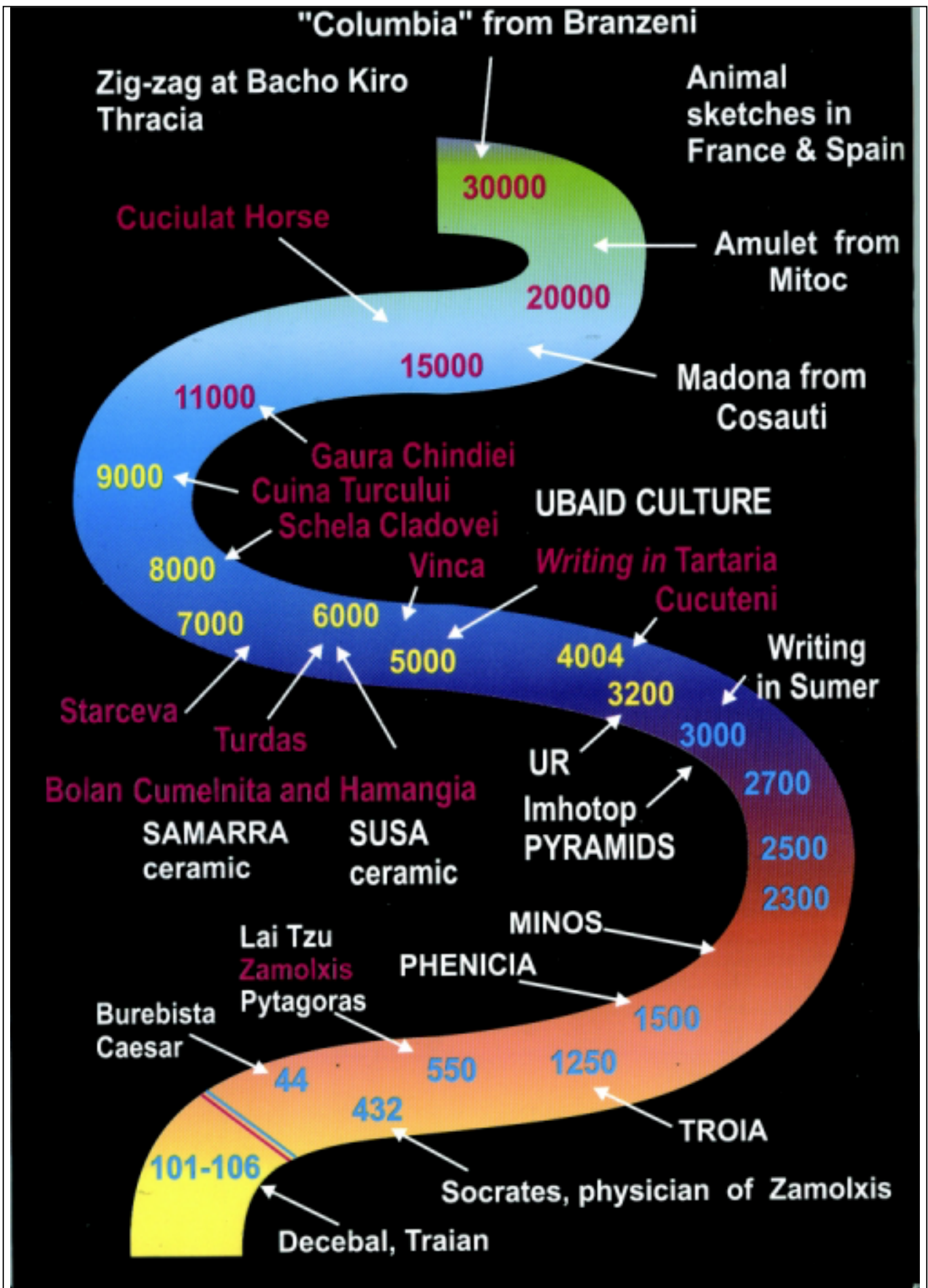
Vladimir Brilinsky

Munții noștri aur poartă...

Vechi mărturii ale civilizației dacilor

În contextul descoperirilor de referință ale arheologiei mondiale, această curbă a preistoriei spațiului carpato-danubian își definește fără tăgadă locul pe care vechea civilizație a strămoșilor noștri îl ocupă în istoria lumii.